

GORICA

(Zjutranje izdanje.)

Izhaja vsak torek in soboto v tednu ob 11-uri popoldne za mesto er ob 3-uri popoldne za deželo. Ako pade nata dneva praznik izide dan prej ob 6. zvečer. Stane po pošti prejemali v Gorici na dom pošiljan celoletno 8 K., polletno 4 K. in četletno 2 K.

Prodaja se v Gorici v tobakarnah Schwarz v Solskih ulicah in Jellersitz v Nunskih ulicah po 8 vin.

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v «Narodni tiskarni», ulica Veturini h. št. 9.

Dopise je nasloviti na uredništvo, oglase in naročnino pa na upravnništvo «Gorice». Oglasi se računajo po petivrstah in sicer ako se tiskajo 1-krat po 12 vin., 2-krat po 10 vin., 3-krat po 8 vin. Ako se večkrat tiskajo, računajo se po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Marušič.

Tiska „Narodna tiskarna“ (odgov. J. Marušič).

Nemška marka na jugu.

Te dni je zopet priletela v svet jedna tistih provokatoričnih nemških brošur, kakoršnjih je že na tisuče razstlala „vsenemska zveza“ po onih deželah ne le naše monarhije, marveč tudi onih drugih držav, kjer ima vsenemska politična propaganda razprežene svoje mreže.

Brošurice z gorenjim naslovom pa je posebno veliko prišlo v naše Primorje, kajti našim primorskim pokrajinam je namenjena ta brošurica in z razmerami v naši Primorski se peča njena vsečina. Brošura — katero je spisal neki Otokar Sch ubert — opisuje po svoje narodnostne razmere na Primorskem in — v Furlaniji ter se pri tem posebno ozira na — zgodovinsko stališče nemštva.

Kdor prečita to delce nemškega prenapeteža in je še dvomil dosedaj o nemških aspiracijah na jugu naše monarhije, oni — in četudi naš politični narhijotnik italijanske narodnosti — zdaj ve kam germanski pes ob Adriji svojo tace moli.

Ne da bi se hoteli pečati podrobno s tem produktom vsenemskega duha, v katerem mrgoli neresnic in plitvih budalosti, utegnemo vendarle vsreči svojim čitateljem, ako jih seznanimo z nekaterimi cveticami iz te vsenemske gredice.

Pisec te brošure noče biti dolgočasen, marveč postaja koj v početku zanimiv. Ta občudovanja vredni človek pravi koj na prvi strani, da „kdor nima oči filistra, mora spoznati, da je bila zdrava in naravna ideja onih, ki so začeli tudi ob južnem morju graditi nemštvu izhod in da, ako bi bili vsi faktorji sodelovali, bilo bi lahko to delo tudi dovršiti“. Potem pa dostavlja: „Ali ugodna prilika je zamujena. Južna pokrajina je danes pokopališče za nemško naseljenje, kajti Romani in Slovani so z nemškimi elementom osvežili svojo kri in koder so se ostanki nemštva še ohranili, ondi so pritiskani na steno in je prej pričakovano da izginejo nego da ožive“.

LISTEK.

Slovaški učitelj.

Češki: Gabrijela Preissova.

V osmih tednih so napravili v občeno veselje novo učilnico — namesto one stare, razdrapane kože se slamnato streho in okenci, ki so bila vedno zakrita s papirjem za note.

„To je vsaj šoli podobno, ne pa pastirski koči, kakor prej“, je govoril skromno učitelj Hular, ko je prišel kdo ogledat si novo, lepo šolo.

To je bilo v vasi Krpina. Ali prav za prav to niti ni bila krpa vas, marveč nekaj nad sto hiš je bilo posejanih po krpinskem hribovju, raztresenih blizu poldrugo uro na daljavo. Med hišami so bili kosi lepo obdelanih njiv ali vinogradov; vsak je bil videti kot krpa v kamenitem svetu; za to je bilo ime vasi prav pomisljivo in primerno.

V takem kraju bi nikdar ne bili dobili ne šole ne učitelja, ko bi bil kje blizu — vsaj dve uri daleč — kak bolji kraj, to je bolj premožen trg ali vas. Toda okolica je še bolj revna, kar sili ubožne domačine, da si iščejo kruha v tujini.

Cvetko Hular je izgubil zgodaj starše, bil je sirota. Izprva ni znal drugega nego izrezavati iz lesa žlice, škatulje in

Ali hočemo na to odgovarjati? Ne, ne še!

Idimo dalje!

Kmalu za tem stoji črno tiskano na belem papirju: „Razmere na jugu monarhije so zelo tužne. Italijani — pred vsem oni v Trstu — propovedujejo odkrito in nevstrašno odpad k Italiji. Mej južnimi Slovani kroži stalno ruski rubelj. V prvih vrstah stoje tu Slovenci. Pri njih sega ruska propaganda najgloblje. Še nedavno je neki slovenski (čujta „Narod“ in „Soča“) kanonik navduševal za vpeljavo ruskega jezika na kranjskih srednjih šolah. Z avstrijskega stališča bi ne bila samo dolžnost temu rebeličnemu kanoniku namigniti da se ga ne bode vzdrževalo z grošni domačih davkoplačevalcev, marveč tudi višjemu pastirju trebalo bi zatuliti na gluha ušesa, da se tudi njega pošlje k vrugu, ako bode še nadalje trpel take panslavistične tendence v svoji četi. Posebno morata pri ustanovitvi slavizacijskih društev pomagati sv. Ciril in Metod v borbi proti nemštvu. In rimska kurija, katera spusti takoj ves svoj aparat proti kakemu nemškemu profesorju, kateremu je ušla kaka beseda preveč, pa molči in ne vidi nič ako Slovenci zlorabljajo imena svetnikov za politični boj“.

Potem se spravi pisec zopet na Hrvate in jih naziva „rebele“, od katerih niti deseti del ni zmožen čitanja, pa zahteva slovansko liturgijo. — Ako bi na čelu kulture stopajoči Nemci kaj takega zahtevali, potem bi odmevalo gorje v vatikanskih zidovih. Dokler se torej ne uduši v Vatikanu upliv italijanskih jezuitov in ne pride na stol sv. Petra mož z nemškim srcem, tako dolgo Nemci ne smemo pričakovati zaščite nemških in ob jednem tudi avstrijskih interesov v razburjenem jugu monarhije in tudi na drugih črtah“.

In da to niso besede besede, hoče pisec dokazati z besedami, katere je baje nekoč izgovoril nemški centralist Lesker rekoč: „Upliv ruskega rublja sem očitno zasledil v teh slovanskih

vsakovrstne igrače, ter igrati na gosli brez not. Vse to se je bil naučil pri mojstru Motilju, ki je bil sprejel siroto kolikor toliko v svojo skrb.

Žličar je imel več otrok; in najstarejšo, Beto bi bil rad dal svojemu rejencu Cvetko Hularju, naj bi jo vzel, ko pride iz vojne. Ali Cvetko Hular ni maral za to. Bog mu je bil dal tako srcé — za ženske se ni brigal. V njegovi sanjavi, nepokojni glavi so se vrtile otročje misli. Hotel je postati gospod, veliki gospod kot n. pr. Želavski grajšček — ali vendar je bil skromen, da mu je to izgledalo iz očij ter mu upogibalo vrat.

Prišel je k vojakom. Tu se je prikupil bogatemu hrvaškemu častniku. In ta je skrbel, da se je Cvetko nekaj naučil. Na koncu tretjega leta je postal Hular podčastnik, in tu ga je zadela nesreča, ali bolje sreča. Vsled nepazljivosti ga je častnik pri nekaj vajah vstrelil v pleče in za to mu je dal tisoč gl. nagrade. Cvetko je okreval, in bil je od tega časa še bolj vpognjen; toda za to se niti zmednil ni, marveč je štel velikodušni častnikov dar za svojo srečo. Odpustili so ga za vedno od vojakov.

Vesel se je vrnil na svoj dom; ali vendar mu je bilo tesno pri srcu. Kaj naj pa zdaj počne — pri žličarju pač ni

deželah. Tudi v Ljubljani se mi zdi, ne počiva. Pred desetletji še je tam vladalo nemštvo, danes pa je mesto skoro že popolnoma sovensko“.

O Hrvatih govori pisec skrajno zaničljivo kot o veleizdajcah, ki sanjajo o svojem kraljestvu in govore z ogorčenjem o Avstriji.

Cesarju zvesto ljudstvo da pa so samo še Furlani, katere pa tudi že pridobiva ital. agitacija za irredentizem. Da bi se postavil jez irredentizmu, bi trebalo vpeljati furlanščino kot književni jezik.

Mej tem ko ta konfuzni vsenemški patrijot zahteva „furlanski književni jezik“, pa v isti sapi trdi, da razun Italijanov na jugu monarhije ni jednega pravilno razvitega jezika marveč same mešanice iz hrvaščine, slovenščine, srbsčine, bolgarščine, rumunščine, furlanščine poleg drugih nerazločnih dijalektov „in vsi ti elementje da naj bi bili zmožni nadomeščati nemštvo in zagotoviti bodočnost monarhije!“

Ako ima kdo v teh deželah zgodovinsko pravico do obstanka, tedaj da so to jedino le Nemci.

V srcu Istre ležeče mesto Mitterburg (Pazin!) na je najjužnejše mesto nemške zveze. Okoli čepiškega jezera so stale najjužnejše predstraže nemškega plemstva. To da so zgodovinska fakta, ki tehtajo več nego sanjarije polubarbarskih narodov.

Na to se peča knjižura na dolgo in široko z Goriško-Gradiščansko. Dejstvo, da že imeni teh dveh dežel nosita slovanski znak ter da se mnoga zgodovinska dejanja naslanjajo na kraje s pristno slovenskim imenom, ne moti vrtoglavega Vsenemca prav nič, da pritiska deželama popolnoma nemški pečat. Za to mu daje pravico dejstvo, da so nemški grofi že kedaj imeli tu svoje gradove, da so bili goriški grofje Nemci, da je bilo celo jeden oglejski patriarh nemški knez, ter da je za njegove dobe neki Ulrik I. prišedši s Koroškega pospeševal priseljenje nemških roparskih vitezov na Goriškem

mogel biti za pomagača. „Vse to sem pozabil“, menil je v duhu, pa ogledoval v zadregi svoje roke; v teh tednih ki jih je prebil v bolnišću, so se bile nekoliko posušile.

Vendar je šel najprej k mojstru žličarju. In tu so ga sprejeli kot svojca, le Betka se je kazala nekako plašna. Ko je nosila obed na mizo, ste se jej tresli roci, ali napravila se je bila kot bi imela iti v cerkev.

„No, ta se je pa ojačila“, mislil si je Cvetko, ko se je ozrl na zastavno deklino. „Kako, da se ne poroči?“ Bilo mu je malce žal za njo...

Zvečer se je malo ogledal po vasi. Dobil je vse po starem; na poti je pa mislil vedno le to, česa naj se zdaj loti.

Za njim je zadenelo nekako moško petje. Cvetko je stopal počasneje in pevec je prišel toliko bliže, da je mogel razumeti napev in besede pevčeve. Peval je prijetno pa živo, skoro še preveč ognjevito s temi besedami: „Ali nas obesijo — ali ustrelijo — ali pa vas kruharji — raznesó po svetu“.

Cvetko se ozre. To ni bil vojak — nego brez dvojbe kak pisar, slab, nežen, tanek kot dekle. Ko je prišel blizu, pogleda mu Cvetko v oči. To so bile čudne oči — krasne, pa mične; in nehoté se je

in v Furlaniji, koder so si brezozirno prilaščali zemljišča ter zidali gradove. Vse to da je podlage dovolj za dokaz, da je dežela nemška bila in da nemška zopet postati mora, to da potrjujejo tudi številne listine o starem nemškem plemstvu in o starih dednih pravicah nemškega naseljenja itd. itd.

Posebno pa da to velja o Furlaniji, kjer se je še najbolj ohranil longobardski t. j. germanski upliv, kjer je še danes nič manje nego 160 nemških gradov in kjer pričajo celo krstne knjige o poitalijančenem nemškem rodu.

Ali da tudi nemška moč in slava ni večna, o tem priča dejstvo, da so izginili sledovi nekdanje nemške slave v teh deželah ter da se njih izvor tu in tam le še komaj zazna.

No, v koliko so opravičene trditve spisovatelja te brošurice glede nemštva ob Adriji, o tem morda prihodnjič v pouk našemu ljudstvu nekoliko vrstic.

Dopisi.

Iz Podbrda! — Že precej časa se ničesar ne sliši iz zgornje baške doline. Duhovi so se pomirili in vse mišljenje, vse stremljenje osredotočeno je v železnici. Vendar kaj novega?

Učitelj se je preselil v gorski „piccolo Parigi“ — po njem vzdihuje tukajšnji pek.

Prevrtali so „temar“ ze 784 m, dodelali 2 „kompadi“ in delajo temelj za „porton“ — pričeli so tudi „station“ — Čudno zver so postavili, stroj jeklen, ki bo mlet z bliskovo močjo ne „kofe“ ampak kamenje. —

„Ventilatorji“ so postavljeni, pa cevi jim je zmanjkalo. —

Bolnišnico so dozidali, sedaj jo opravljajo. Stanovalcev, revežev, ne bo manjkalo. V noči med 8. in 9. t. m. je ponesrečil 1 delavec. Uzdigačo (kranih) niso zastavili in ročaj je treščil se vedno več vidi. Delo je res nevarno, v predor je strogo prepovedano. Čudna prikazen je bila 9. t. m. Ob 11. zj. padala je precej

ukradel Cvetku pozdrav iz ust, dasi se mu je zdel prišlec mlajši:

„Bog vam daj srečen, dober večer!“

„Dober večer!“ ponovi prišlec. Na to se ustavi, pa pogleda Cvetka dobrohotno, ali vendar bistro. „Odkod pa ste se vzel tu v vojaški obleki?“ vpraša ga.

Danes sem prišel od vojakov domov; odpustili so me za vedno kot invalida.

„Vi, pa invalid (oslabljenec)?“ vzklíkne ptujec nekako neverno. „Tega ni videti pri vas — a kako ste prišel do tega?“

„No, to se je zgodilo brez vojne — Bog je tako obrnil, da sem ves čas tega punta — mesto pohodov in vojne — le počival nekaj mesecev v bolnišću. In še sem dobil lep denar, to mi je storil nehote lastni gospod, nadporočnik Jaglič. Ustrelil me je po naključbi malo v hrbet, in za to mi je dal tisoč gl. — Bog mu to povrni!“

„Ali ste poročeni?“

„A kaj še!“ nasmeje se Cvetko, pa se spomni Betke. „Za to mi ni; ali vendar ne vem zdaj, kaj početi. Na svetu sem brez rodbine — sam samcat, kot kamen.“ —

Pri tem pokaže na cesti ležeči kamen ter vzdihne.

„Kaj ne, Slovak ste?“ vpraša ga ptujec pozorno.

5. glede ceste ki pelje od škofelj-skega pokopališča do Zavrha in

6. glede ceste ki pelje od državne ceste pod Križem čez Lokavec do državne gozdne ceste v Dol.

Vreme. — Ni ga skoro dneva da ne bi v naši okolici zadnji čas deževalo. Med dež se pa prav rada primešava toča. Vsled tega vremena je temperatura jaka padla in smo imeli že nekaj prav hladnih večerov kakor v jeseni.

Iz tolminskih hribov. — Dne 28. m. m. padala je toča po Tolminskem, oziroma v tolminskih hriboh ter napravila v nekaterih občinah precej izdatno škodo.

Ponarejen italijanski denar. — Te dni je prišel v Neumannovo menjalnico v Trstu neki laški delavec ter nagnal tam 5 komadov po 5 italijanskih lir, dobivši zanje avstrijskega denarja. Ko pride čez nekaj časa gospodar menjalnice domov in opazuje te komade papirnatega italijanskega denarja, spozna kmalu, da so ponarejeni. Zarja naznani koj vso zadevo policiji. Policijski olicijal Titz začel je koj zasledovati tička in kmalu mu je bil na sledi. Pa predno je Titz vjel tička, prišel je tiček sam v kletko. Nevedoč namreč, da ga policija zasleduje, pride gori omenjeni italijanski delavec drugi dan spet v Neumannovo menjalnico ter hoče zopet menjati italijanski papirnati denar in sicer jeden komad od 50 in jeden od 10 lir. Takrat pa je bil gospodar menjalnice sam v menjalnici, ki je koj spoznal, da je denar ponarejen. Pokliče torej redarja, ki ni stal daleč od menjalnice, mu pove kaj se je zgodilo, redar pa spravi Laha v kletko, kjer bode moral dolgo časa kašo pihati.

Železnica Trst - Opčina se še ne otvori. Tehnična komisija z Dunaja je pregledala progo in je na podlagi temeljitih ogledov prepovedala zapričeti z obratoma na tej železnici. Radi tega so vladajoči gospodarje precej iz sebe.

Poroča se, da delnice te železnice, kupljene po 100 gl. na tržaški borzi ponujajo po 40 gl. in so torej padle na vrednosti za celih 60 gl. kar je zopet novo in najzanesljiveje znamenje, da niso tako neosnovane govorice, da je ta proga popolnoma zgrušena.

Zanimivo štetje. — V Rojanu pri Trstu je tržaški magistrat naštel 77 Slovencev, šolska statistika, pa izkazuje samo slovenskih šolskih otrok 200. Tu se pač javno vidi kako silovito se o številu Slovencev v Trstu in okolici „moti“ tržaški magistrat.

Brezžični brzojav dobi avstrijska mornarica v Pulju že o priliki prihodnjih vaj. V ta namen so popravili cerkveni zvonik v Premanturi.

Evharistični shod, ki se je imel vršiti na Trsatu 2. in 3. sept., vršil se bode dne 20. sept.

C. kr. poštnohranilnični urad je izdal „Določila za poslovni promet poštne hranilnice“. Kdor želiš imeti to knjižico, dobiš jo lahko na domačej pošti. Del slovenski ima 72, nemški pa 80 strani.

Shod slovenskih katoliških nepolitičnih društev. — Slovenska krščansko socialna zveza priredi dne 7. in 8. septembra 1902 pod pokroviteljstvom presv. knezoškofa dr. Jegliča v Ljubljani shod nepolitičnih društev v „Katoliškem domu“ in deloma v Križu cerkvi.

Vspored shoda obsega za nedeljo 7. sept. dop. ob 8. uri sv. mašo in potem zborovanje v „Katol. domu“, na katerem se bode razpravljalo o pravnem varstvu, o snovanju in vodstvu društev, o notranjem poslovanju zveze; po zborovanju obed, po obedu pop. pa nadaljevanje zborovanja, na katerem se bode razpravljalo o gospodarski organizaciji, o vodstvu shodov in vzgoji govornikov in o hrvatsko-slovenski delavski zajednici. Zvečer bode veselica. Za ponedeljek 8. sept. ob 8. dop. sv. maša z govorom in po maši nadaljevanje zborovanja, na katerem se bode razpravljalo o strokovni organizaciji, o slovenski in dunajski osrednji zvezi, o časnikarstvu. Za tem bode volitev pomožnih odborov „Zveze“ za Štajersko, Koroško in Primorsko in sklepni govor. Ob ugodnem vremenu bode popoldne izlet v ljubljansko okolico.

Sneg na Grintovcu. — V noči od ponedeljka na torek je dobil Grintovec novo sneženo kapo, ki pa urno gine pod vročimi solnčnimi žarki.

Kranjske žolke. — V Križu pri Trzinu se je ob blagoslovljenju zastave kat. izobraževalnega društva razvila lepa ljudska slavnost. Priredili so velike ovacije dr. Šušteršiču. — Shod na Krki sta priredila drž. posl. Vencajz in dež. posl. Žitnik. — V Mekinjah pri Kamniku so našli v Prašnikarjevi cementni tovarni med kolesi 28-letnega delavca Fr. Podjet

mrtevga. Kako se je nesreča prigodila še ni pojasneno. — V Mostah pri Kamniku sta se radi konja sprla 24-letni I. Kepec in njegov 67-letni oče. V prepiru je sin očeta s tako silo sunil z nogo, da je poslednji v dveh dneh umrl. — V gnojnici utonil je užitkar g. Fr. Balantič z Brega pri Kranju. V pijanosti zašel je v neko gnojnico, kjer je utonil. — V Savi je utonil 15-letni sin litijške čevljarja Janeza Lapa. — Z bajonetom je zabodel orožnik v Cerkljah nekega Nachtigalla, ki je drugi dan umrl v bolnišnici. — V Železnikih je pogorela hiša Ant. Klemenčiča. Škode je 2000 K. — Otroka je povozil v Kompoljah ribniškega okraja 15-letni Babič, 4-letna deklica je v treh urah umrla.

Štajerske novice. — Pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju je kmetova žena Marija Bauman, nesla k bližnjemu potoku vse tri otroke in jih vrgla v vodo — da so utonili. Škoda je tudi sama, a ni danosila. — Strela udarila je v pohištvo Ant. Magdič v Drakovcih, pri Ljutomeru. Zgorelo je vse. — Strela je vdarila v Gornjem Porčiču v Jaget in je ubila zraven stoječega Ferdina. Ketiš. Tri blizu stoječe otroke je omamila. — Iz Zreča, kjer ima južna železnica svoje prenogovnike, zgrade železnico do Konjic. — „Mladeniška zveza“ v Zaredni priredila je krasno zabavo, katere so se udeležili mladeniči in občinstvo Slovincov. — K nemški pevski slavnosti v Čačcu je juž. železnica pripravila 435 vletov.

Koroške novice. — Prestolonaslednik nadvojvoda Franc Ferdinand je bil s svojo soprogo na svojem posestvu v Löttingu. — Gorelo je v Šmartnem pri Beljaku. — Dne 18. pi. počastil je „Narodno šolo“ v Velikovcu s svojim obiskom prezasluženi prvomestnik družbe sv. Cirila in Metoda, monsij. Tomo Zupan. — Pod Velikom zvonarjem je zgorlel nek tujeec, ko je na prostem žgal ogenj, da bi se ogrel. — V Vumlahu je strela ubila posestnika Steinerja. — Škoda, ki so jo v preteklem mesecu viharni in porazi provzročili na Koroškem, se ceni na milijone. Ubogo prebivalstvo.

Bogat lov. — Nadvojvoda Franc Ferdinand je minuli teden v svojem lovu nad Löllingom na Koroškem ustrelil s tremi gosti 100 jelenov.

Najnovejša slika akad. slikarja Josipa Germa. — Naš rojak akad. slikar Josip Germ v Pragi je izdal pred kratkim v lastni založbi sliko po svoji krasoti znanega „Belopeškega jezera.“ Reprodukcijska je izvršena v treh barvah v slavnoznanem češkem zavodu Husnik & Häusler ter se bode radi umetniške dovršenosti in velikosti ter nizke cene gotovo v kratkem pojavila v mnogi slovenski hiši kot izvrstna reprodukcija po originalu domačega umetnika.

Praški listi: „Nar. listy“, „Politik“, „Nar. politika“, „Čas“ so prinesli nedavno laskavo oceno; takó piše „Politik“ med drugim: „Prijeteljem prirodnih krasot bode ta publikacija gotovo enako ljuba kot ljubiteljem dovršenih del umetniških. Celó poezijo te divne krajine je umetnik izvrstno pogodil. Brilliantna lestvica barv v popoldanski svetlobi lesketa se na strmih vrhovih v ozadju se dvigajočega Mangarta na bujnem zelenju gozdov ter umira v globoki modrini tihega belopeškega jezera. Radi tega pozdravljamo radostno vest, da se s tem poskusom pričinja večja serija panoram iz slovenskih alp tembolj, ker volitev scenerije, izvršitev in reprodukcija sama zagotavlja v resnici umetniško delo trajne vrednosti, ki bode gotovo vsakemu lokalno v okraso. Sliko moremo kot primerno dekoracijo naših salonov, stanovanj, javnih in društvenih prostorov, posebno pa našim turistom in zavodom priporočiti.“

Komisijonalno prodajo je do sedaj prevzel L. Schwentner v Ljubljani. Velikost slike: 50×32 cm. na kartonu 67×51 cm. cena: na kartonu 6 K, v gladkem jelšovem okvirju se steklo 12 kron, v vzorkovem okvirju 15 K. Založnik: Jos. Germ, akademični slikar v Pragi, vzglavské nám 10.

Razglas o sprejemu gojenk v gospodinjstvo šole c. kr. kmetijske družbe kranjske v Ljubljani. — Meseca oktobra se otvori peti tečaj gospodinjke šole, ki bo trajal 12 mesecev. Gojenke morejo stanovati v zavodu, ki je pod vodstvom č. gg. sester iz reda sv. Frančiška. Zavod je v posebnem poslopuj poleg Marijanišča na Spodnjih Poljanah v Ljubljani.

Pouk, ki je slovenski in brezplačen, zavzema poleg verouka, vzgojeslovja, zdravoslovja, ravnanja z bolniki, spisja in računstva vse one predmete, ki jih mora umeti vsaka dobra gospodinja, zlasti se pa poučuje teoretično in praktično o kuhanju, šivanju (ročnem in strojnem), pranju, likanju, živinoreji, mlekarstvu, vrt-

narstvu itd. Gojenke se istotako vežbajo v gospodinjstvem knjigovodstvu ter v ravnanju z bolniki in z bolno živino.

Gojenka, ki bo sprejeta v zavod, plača na mesec za hrano, stanovanje, kurjavo, razsvetljavo, perilo, t. i. sploh za vse, 28 K, ali za ves tečaj 336 K. — Vsaka gojenka mora prinesiti po možnosti naslednje obleke seboj: Dve nedeljski obleki, tri obleke za delo, dva para čevljev, nekaj belih in barvanih jopic za ponoči, štiri barvana spodnja krila, dve beli spodnji krili, šest srajc, šest parov nogavic, 10–12 žepnih robcev, šest kuhinjskih predpasnikov in tri navadne predpasnike. (Predpasniki za delo se tudi priiskrbe v zavodu proti plačilu; če ima ktera več obleke, jo sme prinesiti seboj.

Deklice ki hočejo vstopiti v gospodinjstvo šolo, morajo:

1. dovršiti že 16 leto; le izjemoma, v posebnega ozira vrednih slučajih, se more dovoliti sprejem mlajših učenk;
2. znati čitati pisati in računati;
3. predložiti zdravniško spričevalo, da so zdrave;
4. predložiti obvezno pismo starišev ali varuha, da plačajo vse stroške;
5. zavezati se, da bodo natančno in vestno izvrševale vsa dela, ki se jim nalože, ter da se bodo strogo ravnale po hišnem redu.

Prošnje za sprejem, katerim je treba priložiti šolsko in zdravniško spričevalo ter obvezno pismo staršev, oziroma varuha, naj se pošljejo do 15. septembra t. l. glavnemu odboru c. kr. kmetijske družbe kranjske v Ljubljani.

V prvi vrsti se v gospodinjstvo šolo sprejemajo deklice, ki imajo domovinsko pravico na Kranjskem; če pa bo v šoli prostora, se bodo sprejemale tudi prosilke iz drugih dežel.

Streljanje proti toči. — Te dni se je vršilo v Gradcu posvetovanje o streljanju proti toči. Kakor poročajo, se je izrekla velika večina strokovnjakov ki se s tem vprašanjem pečajo že delj časa, da še ni nikakor dokazano da bi streljanje proti toči kaj hasnilo. Natančneje o tem posvetovanju bodedo poročali, ko bodo objavljeni zapisniki o teh razpravah.

Petrolej se je podražil. — Ker so se zjedinieli veliki trgovci s petrolejem v poseben kartel, bode v kratkem času cena petroleju poskočila.

Cena domačemu gališkemu petroleju je bila dosedaj 28 kron kvintal, a ruskega s carino vred 36 K kvintal. Gališki podjetniki ki so sklenili zdaj kartel, pa so povišali ceno svojemu petroleju na 32 K in jo nameravajo povišati celo na ono višino, kolikor stane ruski petrolej s carino in prevozom vred. Ker je petrolej posebno nižjim slojem prebivalstva neobhodno potreben bila bi dolžnost vlade, da zniža carino na uvoz ruskega petroleja in tako prepreči nakano gališkim špekulantom, ki hočejo obogateti na stroške ubogega prebivalstva.

Umor 80letne trafikantije. — Pretekli teden so našli umorjeno 80 letno trafikantijo J. Ulich na Dunaju. V nedeljo so pa vlovili morilca ki se zove Schönekl in je nožar. Isti je obstal svoj zločin. Povedal je tudi, da je zakopal na nekem kraju v Praterju kovčeg, katerega je po umoru trafikantinji odnesel. Šli so na dotično mesto in so našli res kovčeg v katerem se je nahajala krvava obleka in dragocenosti umorjene.

Umrl je na Dunaju bivši ravnatelj državnozbornske pisarne, Halban.

Zlato v ogerski reki. — V ogerski reki Neri so zasledili zlato. Neka nemška družba je priredila potrebne pripravave za pranje tega zlata. Govori se, da se nahaja v tej reki zlato v veliko večji množini nego v ameriških rekah.

Za vseslovensko izložbo v Petrogradu. — V Zagrebu se muči gosp. Vasilij Koradljevič, časnikar iz Petrograda, ki je došel iz Rusije z naročilom, da se v Zagrebu osnuje poseben odbor za to razstavo, kakor se je tak odbor zasnoval že na Srbskem in Belgarskem. Ali bi ne bilo umestno, da bi tudi kranjska trgovska in obrtna zbornica storila kake korake in pričela z organizacijo, da bi bili tudi Slovenci zastopani na tej razstavi.

Za delavski hiše. — V Rimu hočejo sezidati velik nov del mesta za delavska stanovanja. Dvaintideset delavskih društev je poslalo k posvetovanju svoje zastopnike. Več načrtov so že izvršili. Hiše bodo po amortizaciji postale last društevnikov. Sezidati mislijo 728 hiš z 11.648 prostori, v katerih bi moglo prebivati 15 do 18 tisoč oseb. Vsaka družina bo imela kuhinjo, tri sobe in vrt. Na leto bo plačevala za to 240 lir, v čimer je vstet tudi znesek za amortizacijo glavnice. Sezidati bodo cerkev, bolnišnico, bralnico, gostilno, kišo za konsumno društvo itd. Vse to bo skupna delavska last. Glavni trg bo velik 28.000 m², manjši trgi po 6000 m².

Ponarejalci denarja v Rumuniji. — V Bukareštu so zasledili celo veliko ponarejalnico denarja v strojni delavnici glavnega kolodvora. Tekom let so železniški ključarji spravili v promet nad 300.000 frankov ponarejenega denarja.

Deklica v vreči. — Na parobrodu „Szapary“ ki je plul od Napolja proti Marsilji, so našli v neki vreči odraslo deklo. Dekle je povedalo da je doma iz Bolonije, da je jako revno ter da je hotelo podati se k strijcu v Marsiljo. Ker pa ni imelo dovolj novcev za pot, dalo se je zavezati v vrečo ter prenesti na parobrod, da bi se prepeljalo v Marsiljo kot navadno blago.

Narodno gospodarstvo.
Nevarnost vetrov in njene škodljive posledice za hoste.

Komaj so šele meseci pretekli, odkar smo v dnevnikih čitali o velikih škodah, povzročenih po vetrovih v hostah. Kako take uime nastanejo, je obče znano. Zato je velevažno vedeti, kako jih je preprečiti in kaj ukreniti, če se že zgode.

Po dolgotrajnem deževju nastopajoči zapadni veter, jug, preobrne največ gozdnih dreves; izmed teh pa seveda najščejeje jevelino, ker so listnata drevesa gola ter lagje prebijajo naval. Tudi korenine so pri jelovini najplitveje. Nadalje opazujemo, da so hoste vetrovim polomom tem huje izpostavljene, čim plitvejša je njihova ruša, čim više sega z mahom porasli prod. A najnevarnejši so vetrovi visokodrevesnim go-dom, kder trebamo vsestranski popolr ostni razvdi vsakega posameznega drevesa. A zaradi te nevarnosti se ne sme misliti, da ne kaže vzgajati visokodrevesnih host; nikakor ne! Zalostno bi bilo, če bi se nepregledno daleč raztezalo priločno grmičje „puščina“, kakor jo, žal, nahajamo po zanemarjenih posestvih. Visok les, ta dá kmetu gromotnih sredstev na roko. Seveda so vetrovom najbolj na poti parobki gozda, potem preseke in posamezno stoječa drevesa frat.

Včasih pa vidimo podroto drevje celo v sredini gozda. Ker človek ne more neposredno vplivati na vetrove, se mora zadovoljiti stem, da vse odstrani, kar bi utegnilo nevarnost pospeševati.

Toraj ne sekajmo parobja kar od kraja, temveč le tu pa tam poderimo kako drevo. Ravno tako ne podirajmo hoste od zahodne strani, če je pristopna južnim burjam, ampak od vzhodne.

Ne puščajmo posameznih smerok ali jelk po fratah, ker jih bode že prva burja prevrgla, temveč mecesen ali pa bukev, hrast, sploh drevesa z globoko segajočimi, krepkimi koreninami in redkejšimi vejami.

Da nam viharji drevja v sredi gozdov ne bodo ruvali, oziroma lomili, glejmo na to, da odstranimo šibka, krhka drevesa, že celo pa, če vsled kake rane gnijejo. Saj nas k temu napeljuje že vsakdanja potreba.

Pri čiščenju nasadov glejmo, da ostane vrhove gozda sklenjeno, to se pravi, da ne sekamo tako tja ven dan in ne narejamo lukenj v gozdni strehi.

Pazimo na čiščenje vodovodov, strug in jarkov, sicer se zamaše ali založe in prva ploha izpodije korenine cele vrste dreves, ki potem popadajo. Tako nastale vrzeli se ob priliki novih viharjev in nalivov večajo ter kaj lahko uničijo ves gozd.

Tudi brezobzirnost, škodoželjnost, oziroma sosedova sila lahko odpre uničevalno pot v naš gozd vetrovom, če njegova gozdna parcela sega v mojo. Tako posestno razmerje je gospodarska škoda; tamkaj pa, kjer je ohranitev gozda zaradi javne blaginje potrebna, pomeni javno škodo.

Skupni obrat ali snovanje gospodarskih združenj so edini pripomočki proti temu zlu.

Preseke naj se prirejajo v ravnih črtah, brez voglov in kotov, kakor buta in se zaganja vihar. Istotako naj se ne seka in podira les v oddelkih iz sredine gozda in naj se ne izredi preveč po podiranju posameznih débel.

Kolovoze in širša pota prirejati ne kaže po gozdn, če povzročajo sekanje lesa ali korenin v večjem obsegu. Tako obsekano drevo se pri prvi nevarnosti pcedere in viharju pri odpre.

Čim višje je drevo, tem večja je nevarnost, ker se vihar v vejevju lovi in dolgo deblo nevarnost pomnožuje.

Drevesa, ki so zrasla bolj na prostoru, imajo močnejše zrasle korenine in so do tal vejnata. Taka drevesa se laglje branijo uničujoči sili burje. Seveda ne smemo pretiravati in zagovarjati predlež segajoče prostornosti in obrablosti dreveč, ker ne služi gospodarskemu pridru.

Burja najrajša vrže, oziroma polomi ravnokar dorasla drevesa!

(Konec pride.)

debela toča pri solncu. Škode, upamo, velike ni naredila. Prihrula je sem od Lisca, kamor menda kopa kmet vseh kmetov veliki „stradon“. —

Kaj še?

No! veselje je tukaj sedaj doma. Gospodje in delavci iz vsega sveta zbrani, se zabavajo prav izvrstno, in mehov (harmonik) tudi ne manjka. Tukajšnji g. župnik bi rad to veselje delil s pomočniki, prej ko mogoče. Če se svet prej ne podere, pa v prihodni še kaj!

Politični pregled.

Notranje politični položaj.

Dr. Koerber se je vrnil iz Ratota, kjer je obiskal ogerskega ministerskega predsednika Szella. Da je bil ta obisk z ozirom na avstro ogersko pogodbo važnega političnega pomena, o tem so jedini vsi časniki. Ali kaj da sta ta dva državnik v Ratotu ugibala in tudi vganila, o tem ne ve noben list ničesar poročati. Le ogerski listi se bojé da je postal Szell nasproti Avstriji prepopustljiv. Mi se pa bojimo da bode resnica ravno nasprotno ter da bodo Madjari od nove pogodbe imeli večjo korist nego tostranska državna poloviča. Listi pa poročajo, da se ministra nista zjedini ter da bode morala zopet krona vmes poseči. O češko nemški spravi in pogajanjih v tem pogledu ni prišlo dosedaj nič v javnost. Listi poročajo le to, da prideta za slučaj, da se doseže med Čehi in Nemci kak modus vivendi, v ministerstvo dva češka politika in dva nemška. Od Čehov se imenujeta poslanca Kaftan in dr. Kramář, od Nemcev pa grof Stürgh in Baernreither.

Državni zbor snide se baje 28. ali 29. septembra.

Ruski konzulat v Pragi.

Listi poročajo da nameravajo v Pragi ustanoviti ruski konzulat in to posebno z ozirom na veslovansko razstavo, ki se priredi v Petrogradu l. 1904.

Angleški kralj.

Poroča se iz Londona, da se poda to jesen kralj Edvard na Dansko v Kodaň ter da ostane tam nekaj časa.

Napad na guvernerja v Karkovu.

11. t. m. zvečer ko je sviral na trgu v Karkovu godba, vstrelil je nekdo večkrat iz revolverja na tamošnjega guvernerja kneza Obolenskoga. Ranil ga je nekoliko na vratu; jedna kroglica pa je zadela polic. nadzornika Bežanova v nogo. Napadalec so prijeli. Čudno je, da se je ta napad izvršil na ravno isti dan ko je neki ces. odlok pomilostil vse ruske dijake ki so bili zaradi zadnjih izgredov deloma zaprti, deloma pa že izgnani v Sibirijo. To pomiloščenje se je izdalo radi tega ker je razburjenje med dijaki ponehalo.

Burski poveljniki v Evropi.

Botha, Dewet in Delarey so se pripeljali te dni na Angleško. Razni listi so poročali da se udeležijo velikih vaj angleške mornarice, h katerim da jih je povabil kralj Edvard VII. Kakor kaže dejstvo, pa se niso zgornj imenovani poveljniki na Angleškem nič ustavili, marveč da so se odpeljali naravnost v Bruselj, da obiščejo tam predsednika Krügerja.

„Seveda!“ odvrne Cvetko ter se znova zasmee. „Saj je to takoj poznati!“

„Tedad veste kaj, moj brate; ako ne vežejo vašega srca kake malenkostne okolnosti — pojdite z menoj do Mijave, pa ponudite svoje roke za svobodo domovine.“

Hular tega ni umel, in izbuljil je oči na govornika. Oni pa je nadaljeval ves žareč navdušenosti:

„Madjari so vstali za svojo svobodo in žrtvujejo za njo svoje življenje, imetje — vse. Ali če zmagajo, zares, slabo nam pojde Slovakom pod njihovo vladno — z nogami bodo teptali — po svoji nravi, naš dobri narod kot sužnje. Zato nas budijo naši vodniki: Hurban, Hodrža, Štur in drugi, da se dvignemo na pomoč cesarju, da dobimo tudi mi svoj delež za svoje žrtve, kadar se bo pravično delila svoboda in pravica. Brate moj! Jaz sem edini, ljubljani sin svojih starih roditeljev; ali pustil sem nje in svojo izvoljenko ter stopam po tej svetli poti slovaške svobode. Kaj je to ubožno življenje proti veliki ideji, da pomoreš vsej domovini k slavi! Še za sto let, ko bodo naše kosti sprhnele, si bo pripovedoval narod o nas in blagoslavljal naš spomin.“

„Rad bi šel z vami“, pretrga mu Hular jedva slišán govor — nateguje si

Politiške reforme za Transvaal.

V Witwatersrandu so se zbrali, kakor poročajo iz Johannesburga, 3. t. m. ondodni delavski voditelji, da se posvetujejo o sestavi in izvedbi političskih reform za Transvaal. Program, ki so ga izdelali v tem oziru, je zelo obširen in obsega naslednje točke: 1. Volilna pravica za vse belokožce, ki so dopolnili 18. leto; 2. obdajenje vseh rudnikov brez ozira na poprave; 3. enaki volilni okrajji po razmerju vsega belega prebivalstva; 4. vse volitve se morajo vršiti na en dan, ki naj bo narodni praznik, in v dosego čistih volitev morajo biti ta dan zaprta vsa podjetja. — Nadalje so določili sledeče: tajna volitev, odškodnina članov vseh legislativnih zastopov; voli naj se tudi prva zbornica. Uvede naj se na vsej črti osemurni delavnik, uvede tovarniški zakon, skrbi za varnost in red v rudnikih. Določil naj se minimalna plača za bele in črne ter odločno prepove poraba azijskih ali avstralskih priseljencev pri rudnikih in drugih podjetjih. Zborovalci so sprejeli v svoj program še več podrobnejih določil glede zboljšanja delavskega in splošnega položaja, vidi se pa, da so pri zboru imeli večino angleški elementi, ki so se le mimogrede ozirali na interese domorođev-Burov.

Domače in razne novice.

† Dr. Nikolaj Tonkli. — Včeraj malo pred poludne umrl je v svoji lastni vili na solkanski cesti po jako kratki in mučni boleznij gospod dr. Nikolaj Tonkli. Ta vest osupnila je vse njegove znance in prijatelje, kateri so ga še pred par dnevi videli zdravega korakati po mestu in niso niti slutili da bi bil pokojnik bolan.

Pokojni dr. Nikolaj Tonkli rodil se je leta 1844 v Breginju na Kobariškem. Normalno in gimnazijo dovršil je v Gorici. Po dokončani maturi podal se je na Dunaj in je tam študiral pravoslovje; doktorjem prava pa je bil promoviran na graškem vseučilišču. Po dokončani pravni praksi pri tuk. okr. sodišču posvetil se je pok. advokaturi; po dokončani odvetniški praksi otvoril je svojo odvetniško pisarno v Tolminu, potem se je pa preselil v Gorico in je tu otvoril svojo odvetniško pisarno.

Pokojnik je posegel tudi v javno politično življenje. Bil je več let deželni poslanec in odbornik. V deželni zbor so ga poslale kmečke občine tolminske. Sodeloval je tudi pridno pri „Goriški ljudski posojilnici“, kateri je bil nekaj časa predsednik. — Pokojnik bil je sicer mirnega značaja, a vedno zvest sin svojega naroda. — Zapustil je udovo in dva nedorasla sinova.

Pogreb bode danes ob 6. uri popoldne. Truplo pokojnika prepeljejo v Solkan in ga položijo k večnemu počitku na tamošnjem pokopališču.

Blag mu bodi spomin in večna luč naj mu sveti!

Pokojni Nikolaj je bil brat dr. vit. Tonklijosa Josipa.

Imenovanje. — Poštni kontrolor gospod France Stermole v Gorici imenovan je za višjega poštnega kontrolorja.

vrat, pa zre govorniku na usta — „če me vzamete seboj.“

„Vi ste vznešena duša, da ste takoj razumeli!“ odvrne mladi mož, pa mu krepko stisne desnico. — „Zdaj sva dvojčka — moram se vam predstaviti. Slovak sem iz Trnave, Ivan Krajčik in sem študiral modroslovje na Dunaju. Za teden dnij sem imel postati doktor; ali pustil sem to zaradi te važnejše naše reči. Zdaj hitim v Mijavo; tam se baje zbirajo dobrovoljci. Tla me pečejo pod nogami; tako nestrpen sem, da niti z vozom bi ne mogel dosti naglo tje priti, od Požuna hodim peš. A kako se zoveš pa ti, brate moj? Oprosti, zaradi naše stvari se bodeva tikala.“

„Ime mi je Cvetko Hular“, reče Cvetko ter zardí; tako je bil razburjen, da ga ni bilo spoznati. „Počakaj me tu — grem se poslovit od Motiljevih, potem pojdem s teboj.“

Odšel je naglo, pa se oziral ter lovil ljubeznivo pogled študentov; takega vtisa ni napravilo nanj nobeno žensko oko. Za kake pol ure se je že vrnil novi prostovoljec ves zasopen in žareč — sé sabljo in malim kovčgom v roki. Ko sta odhajala s Krajčikom, obrne se Cvetko še enkrat proti vasi in ugleda zbledelo Betko, ki ni mogla umeti njegovega na-

„Slovenski Narod“ in „Štajere“.

— V Pluju na Spodnjem Štajerskem izdajajo Nemci v nemškem duhu uredovani, v slovenskem jeziku pisani list „Štajero“, ki ima namen zavesti spodnje-štajersko slovensko ljudstvo k renegatstvu ter širiti sploh nemško misel med slovenskimi Štajerci. Ta list napada posebno slovensko duhovščino, slovenske odvetnike in trgovce. S takim hujskanjem proti Slovincem dosegli so Nemci že marsikateri uspeh, kar najbolj dokazujejo volilni izidi v nekaterih občinah. „Slov. Narod“ v Ljubljani pa prinaša insert, v katerem se vabi naše ljudstvo na naročbo na ta list. Ker sta ga zaradi tega „Edinost“ in „Slovenec“ nekoliko potipala, priobčil je „Sl. Narod“ v svoji številki od 12. t. m. cel članek, v katerem pravi da je „Štajere“ nekako nedolžen list. Tako pisava se mora gabiti vsakomur, ki ni izgubil zadnje iskrico rodoljublja. Bridko obžalovati moramo, da je prvi slovenski dnevnik, kateremu sta bila ustanovitelja nepozabna nam Jurčič in Tomšič, zagazil tako globoko, da že zagovarja zavajanje v renegatstvo!

Deželni kreditni hipotečni zavod. — Ta zavod, ki se odpre v Gorici dne 1. jan. 1903, imel bode svoje prostore v šolski ulici nasproti gimnaziji, v hiši namreč, kjer je bilo poprej c. kr. okr. sodišče.

Potok Korenj. — Že večkrat smo omenili v svojem listu, da nameravajo preložiti strugo potoka Korenja in sicer tako da bi tekla ta potok od sedanjega pokopališča naprej proti Solkanu in se tam blizu Solkana stekal v Sočo. Tak površen načrt so tudi že izdelali in mestni svet goriški izročil je ta načrt mestnemu inženjerju ter mu naročil da o njem svoječasno poroča. Mestni inženjer Bresadola je te dni to svojo nalogo izpolnil ter predložil svoje poročilo mestnemu svetu. V tem svojem poročilu se pa inženjer Bresadola iz zdravstvenih in iz finančnih ozirov izreka proti temu da bi se Korenju napravila druga struga, marveč je on za to, da se Korenju pusti sedanji tok, le pokrije naj se njegovo strugo v obsegu mesta. Po njegovem mnenju je to posebno zaradi tega potrebno, ker odvajja Korenj seobno ob močnem deževju, ko isti naraste, vso nesnago, ki se steka vanj iz mesta, v Sočo; s finančnega stališča pa je Bresadola proti napravi nove struge zaradi tega, ker bi ista nad 110.000 K več stala nego pa stroški za pokritje Korenja v mestnem obsežu in bi tudi še potem stroški za vzdrževanje nove struge naraščali od leta do leta. Opomniti moramo, da se mestni fizik gosp. dr. Luzzatto ne strinja z nazori mestnega inženjerja ter da je on v zdravstvenem oziru za to, da se Korenj odvede.

Osebnodohodninski davek. — Naznanja se, da se izvleček iz plačilnih nalogov o osebnih dohodnini za cenilne okraje „mesto Gorica“ in politični okraj Gorica (okolica) v smislu § 217 odst. 3 zakona o osebnih davkih lahko vpogleda po dotičnih davčnih zavezancih pri davčnem oddelku podpisanege c. kr. okrajnega glavarstva (via Teatro 5, l. n.) ob uradnih urah od 12. do 25. avgusta t. l.

Razpis služb. — Pri tuk. c. kr. okrožnem sodišču sta razpisani dve na-

glega odhoda, pa je šla nekaj časa za njim. —

Veselo jej pomaha s čepico: „Zdrava, Betka! Imej se dobro!“

„Kdo je ta?“ vpraša Krajčik.

„Žličarjevo najstarejše dekle; tako dobra znanka“, reče Cvetko, ne da bi vzdihnil.

II.

Kako se je godilo Hularju dalje, to ve sam Bog; kajti sam nikdar ni povedal ničesar o tem. Ali po dvanajstih letih je bil nastavljen v svoji domačiji kot učitelj. Nihče drug ni prosil za to mesto in izvolili so ga radi ker je bil tamkajšen rojak, odsluženi podčastnik in ker je poznal svet in je znal dobro brati in pisati. Zdaj je bil naš Cvetko ves drugačen. Bil je nekako pormenel, imel je lase razdeljene na stran in redke brke, pod sivimi očmi pa polno drobnih gub. V vsem je kazal neko tužnost.

V Krpini je prebil že drugo leto. Letos ob počitnicah je sezidal za vse svoje imetje novo šolo, in ob straneh je vsadil lastnoročno dve vrsti lip.

Bilo je že skoro jeseni; otroci so začeli zopet v šolo hoditi, in letos so se oglašali v bolj obilnem številu že zaradi lepega poslopja. Učitelja so vzbudili prvi solčni žarki. Vstane, prekriža se, obleče

novo zistemizirani mesti sodnijskih slug in pa 5 mest za jetniške paznike. Prošnje je vložiti do 10. septembra pri predsedništvu tuk. okrožnega sodišča.

Cenitev škode provzročene po toči, povodnji lu trtni uši. — Komisija ki je bila določena, da ceni škodo, katero je provzročila toča v občinah kanalskega okraja in sicer v Ajbi, Batah in Ročinju, je našla, da je bilo tam tri četrtine pridelka uničenega po toči. Toča, ki je padala v dneh 10. in 21. julija, je vničala tri četrtine pridelka v nekaterih delih občine. Podsabotin, Štverjan, Hum, Krasno, Kozana, Pevma, Podgora, St. Maur ter Ločnik. V nekaterih delih občin St. Andrež, St. Peter in Bilje pa polovico pridelka.

P o v o d e n j pa je napravila veliko škodo v občinah Grgar, Bukovica, Vogerško, Ozeljan, Gerovo, Kozana, Kojško in Vipolže.

V občini Šmarje pri Ajdovščini pa je trtna uš po nekaterih vinogradih uničila tri četrtine vinskega pridelka.

Oč Gradškute pri Ločniku nam poročajo, da se ločniški Lahoni močno trudijo, da bi vničili slovensko ljudsko šolo v Ločniku. V ta namen da pregovarjajo z lepa in z grda slovenske stariše, naj ne pošiljajo svojih otrok v slovensko šolo, marveč v italijansko. — Mnogo naših ljudi je žal tako zaslepljenih, da se dajo pregovoriti. — Naš poročevalec pa pravi, da bi bil ves lahonski trud na Gradškuti zaman, ako bi zganil z mezincem neki Kocijančič. — menimo da podgorski, ne vemo pa ali mladi ali stari; vemo pa, da sta oba — „napredna“. Ganita naj torej z mezincem, da ne bodeta le „napredna“, marveč tudi — narodno-napredna!

Ital. ljudska šola v Podgori. — Govori se, da je c. kr. okrajni šolski nadzornik g. Finžger kupil v imenu okr. šolskega sveta za goriško okolico isto poslopje v Podgori, kjer se je do zdaj nahajala „Legina“ šola in „Legin“ vrtec — z napisom vred ter da se bode to poslopje zdaj rabilo za italijansko ljudsko šolo, katera se odpre že s prihodnjim šolskim letom.

V Biljah smo imeli v pondeljek volitev župana, ker se je dosedanji župan odpovedal iz zdravstvenih vzrokov. Izvoljen je bil Oton S o l e r, krčmar. Ker niso hoteli drugi možje naše stranke sprejeti te časti iz družinskih ozirov, izvolili smo prej imenovanega, ker je mož našega mišljenja in ker je dal pismeno izjavo, da bo skrbel za red v občini, ter odstopil pravico za dovoljevanje plesov starašinstvu.

Nove skladovne ceste in mostovi. — Kakor smo svoječasno poročali, je deželni zbor goriški sklenil razne zak. načrte glede vsprejema cest in mostov med skladovne. O teh načrtov so zadobili najvišje potrjenje in torej postavno moč sledeči in sicer:

1. glede mosta čez Idrijo pri Stopniku;
2. glede mosta čez Idrijo pri Trati;
3. glede ceste, ki pelje od državne ceste pri Ušniku čez Roče do Pečinske meje;
4. glede ceste, ki pelje od cerkve v Kneži do mosta čez Bačo do državne ceste pri Ušniku;

se in gre v hlev, kjer ga je že čakala stojé njegova Dimka. Prijazno jo pogleda, prime za verigo in reče: „Alo, stara — alo!“ In peljal jo je tje za vas in polagoma še dalje do vršiča, kjer se je zelenela celo do zime žlebina, prav ugodna za skromno pašo. Dimka je bila „modra žival“, in torej gospodarju ni trebalo dosti skrbeti za njo. Ni jo bilo treba držati na paši, niti jej kazati vsak šop trave; to si je znala že sama poiskati na svojem pohajkovanju.

V tem se je ustavil učitelj pri nekem grmu in zrl mirno kot navadno, bolj jasnih očij po ubogi, ali vendar dragi domačiji. Zdaj vzame iz žepa rjavo, v usnje vezano knjižico s pobledelem zlatim hrptom in jo jame prebirati. Odpre jo na sredi, ali listi so se sami obrnili na prvo stran predgovora. Hularjeve oči so preletele tu znani prvi dve vrstici.

Oh, tu ležiš pred mojim očesom solzečim, zibel nekoč a zdaj naroda mojega rakev.

Cvetku se pobesijo dvignjene roke in bridek spomin mu jame stiskati prsi. Spomni se trohnečega Ivana Krajčika, ki mu je bil dal v Komornu smrtno ranjen tri reči: Zapisnik z denarnico, zlat prstan in to knjižico.

(Dalje pride).

Tržne cene.

Za 100 kg.

Kava: Santos . . .	K 190—	do 210—
" Sandomingo . . .	270—	290—
" Java . . .	260—	280—
" Portorico . . .	270—	290—
" Ceylon . . .	360—	380—
Slakdor . . .	86-50	90—
Špeh . . .	120—	150—
Petrolij v sodu . . .	34—	—
" zaboju . . .	11-60	12—
Maslo surovo . . .	150—	160—
" kuhano . . .	200—	220—
Otrobi debele . . .	10-60	12-20
" drobne . . .	10—	11-20
Tursica nova . . .	12-80	14-40
" za hrano . . .	12-40	13—
Oves . . .	17—	18—

Moka ogerska:

št. 0 K 30-20	št. 1 K 29-60	št. 2 K 29-20
" 3 " 28-60,	" 4 " 28—,	" 5 " 27-60
št. 6 K 27—.		

Za vsakega nekaj!!

dobi se v zalogi tvrde

I. Zornik, — Gorica
Gospiska ulica št. 7,

prva in edina slovenska trgovina za modno blago.

Najboljše, največje in najcenejše skladišče vsakovrstnega perila, sraje za hribolazce in kolesarje vsake velikosti, jopice za telovadce, krasnih kravat v vsakem slogu, nogavic, rokavic, životnikov (modercev), solčnikov, pihalk, dežnikov, blusen, spodnjih kril, divnih okrasov za obleke, svil za obleke in bluse, vsih potrebščin za vezenje.

Priporočevalno najbolje kupovališče za g. šivilje in krojače.

Naročila za izdelovanje perila (za gospode), in modercev po vsakej meri in zahtevi izvršujejo se točno.

„Centralna posojilnica“ v Gorici,

registrovana zadruga z omejeno zavezo, sprejema hranilne vloge, katere obrestuje po 4½, polumesečno; nevzdržene obresti pripisuje konec leta h glavnici. Rentni davek plačuje posojilnica sama.

Daje posojila udom na osebni kredit po 6% in na vknjižbo po 5½.

Sprejema člane z glavnimi deleži po 200 K in z opravnimi deleži po 2 K.

Otvorja članom tekoče račune, katere obrestuje po dogovoru. Za nalaganje in vračanje so na razpolago položnice c. kr. pošne hranilnice, tako da je mogoče poslati denar brez pošnih stroškov.

Uradne ure so vsak delavnik od 8—12. ure zjutraj in ob ponedeljkih in četrtek tudi popoldne od 2—4 v ulici Vetturini 9.

Po zmerni ceni je na prodaj lep, viseč svetilnik (kloča)

ki je posebno pripraven za male cerkve na deželi. — Več se izve pri našem upravnistvu.

Podpisani priporoča slavnemu občinstvu v Gorici in na deželi svojo

prodajalnico jestvin.

V zalogi ima kave vseh vrst, različne moke iz Majdičevega mlina v Kranju, nadalje ima tudi raznovrstne pijače na primer: francoski Cognac, pristni kranjski brinjevec, domači tropinovec, fini rum, različna vina, goršice (Senf.) Ciril-Metodovo kavo in Ciril-Metodove užigalice. — V zalogi se dobijo tudi testenine tvrde Žnidaršič & Valenčič v Ilirski Bistrici, ter drugo v to stroko spadajoče blago. — Postrežba točna in po zmernih cenah.

Z odličnim spoštovanjem

Josip Kutin,
trgovca v Semeniški ulici h. št. 1.
(v lastni hiši.)

Gostilna

Vinarskega in sadjarskega društva za Brda v Gorici, ulica sv. Klare št. 15

toči pristna bela in črna vina iz društvene kleti, in puntigamsko pivo. Postreže z okusnimi jedili. — Na razpolago so hlevi za živino in dvorišče za krogljanje. Za obilen obisk se toplo priporoča svojim rojakom

Anton Gerbec,
gostilničar.

Anton Kuštrin

Gospiski ulici h. št. 25,

(v lastni hiši)

priporoča častiti duhovščini in slavnemu občinstvu v mestu in na deželi svojo trgovino jedilnega blaga n. pr. kavo: Santos, Sandomingo, Java, Cejlon, Portorico i. dr. Olje: Lucca, St. Angelo, Korfu istersko in dalmatinsko. Petrolej v zaboju Slakdor razne vrste. Moko št. 0, 1, 2, 3 4, 5. Več vrst riža. Miljsveče prve in druge vrste, namreč po 1/2 kila in od 1 funta. Testenine iz tvornice Žnidaršič & Valenčič v Il. Bistrici. Zveplenke družbe sv. Cirila in Metoda. Moka iz Majdičevega mlina v Kranju in z Jochmann-ovega v Ajdovščini. Vse blago prve vrste.

Po pošti se razpošilja v zabojskih najmanje po 5 Kg. na vse kraje.

Jakob Miklus,

trgovec z lesom in opeko, zaloga vsakovrstnega trdega in mehkega koroškega in kranjskega lesa ter pohištva, rakev (trug), vinskih posod, stiskalnice za vino in sadje vsake velikosti, kakor tudi kratkočasnih iger slovenskih „Marijanic“ t. j. ličnih in trpežnih miz iz trdega lesu, ki imajo znotraj tro- ali štiridelno kegljišče z vrtenca in kegljavnično blagajno po najnovjši sestavi, za krčmarje, zasebnike itd.

v Pevmi,

za Soškim mostom, p. Gorica, priporoča p. n. občinstvu svojo bogato zalogo, zagotavlja najhitrejšo postrežbo in jako nizke cene.

Anton Pečenko

Vrtna ulica 8 GORICA Via Giardino 8

priporoča

pristna bela in črna vina iz vipavskih, furlanskih,

briskih, dalmatinskih in isterskih vinogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstro-egrske monarhije v sodih od 56 litrov naprej. Na zahtevo pošilja tudi uzorce.

Cene zmerno. Postrežba pošena.

Krojaška mojstra

Čufer & Bajt

v Gorici, ulica sv. Antona št. 7
v hiši g. J. Kopača pri okr. sodniji, izdelujeta vsakovrstne obleke za moške po meri, bodisi fine ali pa priproste.

Priporočata se svojim rojakom v Gorici in na deželi, posebno pa č. duhovščini in učencem srednjih in ljudskih šol za obilna naročila.

Največja trgovina krojnega blaga

„Krojaška zadruga“

Gorica, Gospiska ulica št. 7

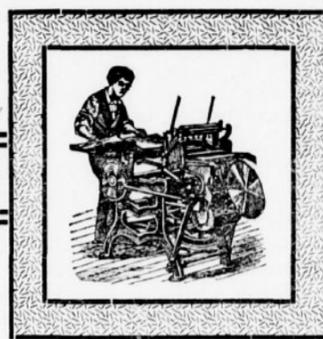
Priporoča se v to stroko spadajoče kakovosti blaga za bližajočo se letno dobo, kakor: volne, perkal, satin, batist, zephir svile, svile za prati, Voile de Lanie, Tennis, Oksford, pique luknjasti. Moška sukna po vsaki ceni v veliki izbiri. Nadalje ima bogato zalogo preprog, pregrinjaj, zaves, blaga za mobilje, platna, Chiffona, ruskega platna, Kneippovega platna, hlačevine, volnenih odev, koftov, sraje, bombaževin, žepnih rut itd.

Gospode opozarja na izborna perila, katero se razprodaja 15% pod ceno, dokler je še zalogo.

Pod perilo spada sledeče: bele sraje z barvanli oprsniki, ovratniki, zapestnice, nogavice, sraje za hribolazce itd.

Vse po najnižjih in stalnih cenah!

Na željo se razpošiljajo uzorci poštne prosti.

„Narodna Tiskarna“

v Gorici, ulica Vetturini št. 9

je preskrbljena z povsem novimi črkami, okraski in finim papirjem, ter more prevzeti vsa v tiskarsko stroko spadajoča dela z zagotovilom točne in strokovno pravilne izvršitve v moderni in okusni obliki po tako nizkih cenah, da se ne boji nikake konkurence

V zalogi ima vse tiskovine za duhovnije, županstva in druge urade na močnem papirju, ter na prodaj ima knjige: Ilijado, Tri igre, za slovensko mladino in Zgodovino tolminske šole

TISKA: **„GORICO“**

ki izhaja dvakrat na teden v dveh izdajah, ter stane na leto 8 K, pol leta 4 K četrt leta 2 K

TISKA: **„PR. LIST“**

ki izhaja vsak četrtek ter stane na leto 4 K, pol leta 2 K, za manj premožne celo leto 3 K

TISKA:

brošure * * * *
* * * * diplome
trgovske račune
cenike * * * *
vabila na karton
* * * * in na papir
sprejemnice * *
* * * * za društva
pisma in zavitke
s firmo * * * *
* * * * etikete
za vsakoršno * *
* * * * porabo
plakate * * * *
v raznih barvah
* * * * in velikosti
i. t. d.

TISKA:

* * * * pobotnice
računske sklepe
* * * * lične tiskovine
za industrijo * *
* * * * trgovino
in obrt * * * *
* * * * posetnice
razne velikosti *
* * * * in oblike
z zavitki * * * *
* * * * zaročnice
in poročnice * *
* * * * v elegantnih
škatljah * * * *
* * * * ter osmrtnice v
* * * * raznih oblikah
i. t. d.

GORICA

(Večerno izdanje.)

Izhaja vsak torek in soboto v tednu ob 11. uri popoldne za mesto in ob 3. uri popoldne za deželo. Ako pade na ta dneva praznik izide dan prej ob 6. zvečer. Stane po pošti prejemnik ali v Gorici na dom pošiljan celoletno 8 K., polletno 4 K. in četrtletno 2 K.
Prodaja se v Gorici v tobakarnah Schwarz v Šolskih ulicah in Jellersitz v Nunskih ulicah po 8 vin.

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v «Narodni tiskarni», ulica Vetturini h. št. 9.
Dopise je nasloviti na uredništvo, oglase in naročnino pa na upravnništvo «Gorice». Oglasi se računajo po petih vrstah in sicer ako se tiskajo 1-krat po 12 vin., 2-krat po 10 vin., 3-krat po 8 vin. Ako se večkrat tiskajo, računajo se po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Marušič.

Tiska „Narodna tiskarna“ (odgov. J. Marušič).

Nemška marka na jugu.

Te dni je zopet priletela v svet jedna tistih provokatoričnih nemških brošur, kakoršnjih je že na tisoče razstlala „vsenemška zveza“ po onih deželah ne le naše monarhije, marveč tudi onih drugih držav, kjer ima vsenemška politična propaganda razprežene svoje mreže.

Brošurice z gorenjim naslovom pa je posebno veliko prišlo v naše Primorje, kajti našim primorskim pokrajinam je namenjena ta brošurica in z razmerami v naši Primorski se peča njena vsebina. Brošura — katero je spisal neki Otokar Schubert — opisuje po svoje narodnostne razmere na Primorskem in — v Furlaniji ter se pri tem posebno ozira na — zgodovinsko stališče nemštva.

Kdor prečita to delce nemškega prenapeteža in je še dvomil dosedaj o nemških aspiracijah na jugu naše monarhije, oni — in četudi naš politični nasprotnik italijanske narodnosti — zdaj ve kam germanski pes ob Adriji svojo taco moli.

Ne da bi se hoteli pečati podrobno s tem produktom vsenemškega duha, v katerem mrgoli neresnic in plitvih budalosti, utegnemo vendarle vstreči svojim čitateljem, ako jih seznanimo z nekaterimi cveticami iz te vsenemške gredice.

Pisec te brošure noče biti dolgočasen, marveč postaja koj v početku zanimiv. Ta občudovanja vredni človek pravi koj na prvi strani, da „kdor nima oči filistra, mora spoznati, da je bila zdrava in naravna ideja onih, ki so začeli tudi ob južnem morju graditi nemštvo izhod in da, ako bi bili vsi faktorji sodelovali, bilo bi lahko to delo tudi dovršiti“. Potem pa dostavlja: „Ali ugodna prilika je zamujena. Južna pokrajina je danes pokopališče za nemško naseljenje, kajti Romani in Slovani so z nemškim elementom osvežili svojo kri in koder so se ostanki nemštva še ohranili, ondi so pritiskani na steno in je prej pričakovati da izginejo nego da ožive“.

LISTEK.

Slovaški učitelj.

Češki: Gabrijela Preissova.

V osmih tednih so napravili v občeno veselje novo učilnico — namesto one stare, razdrapane kože se slamnato streho in okenci, ki so bila vedno zakrita s papirjem za note.

„To je vsaj šoli podobno, ne pa pastirski koči, kakor prej“, je govoril skromno učitelj Hular, ko je prišel kdo ogledat si novo, lepo šolo.

To je bilo v vasi Krpina. Ali prav za prav to niti ni bila prava vas, marveč nekaj nad sto hiš je bilo posejanih po krpinskem hribovju, raztresenih blizo poldrugo uro na daljavo. Med hišami so bili kosi lepo obdelanih njiv ali vinogradov; vsak je bil videti kot krpa v kamenitem svetu; za to je bilo ime vasi prav pomisljivo in primerno.

V takem kraju bi nikdar ne bili dobili ne šole ne učitelja, ko bi bil kje blizo — vsaj dve uri daleč — kak bolji kraj, to je bolj premožen trg ali vas. Toda okolica je še bolj revna, kar sili ubožne domačine, da si iščejo kruha v tujini.

Cvetko Hular je izgubil zgodaj starše, bil je sirota. Izprva ni znal drugega

Ali hočemo na to odgovarjati? Ne, ne še!

Idimo dalje!

Kmalu za tem stoji črno tiskano na belem papirju: „Razmere na jugu monarhije so zelo tužne. Italijani — pred vsem oni v Trstu — propovedujejo odkrito in nevstrašno odpad k Italiji. Mej južnimi Slovani kroži stalno ruski rubelj. V prvih vrstah stoje tu Slovenci. Pri njih sega ruska propaganda najgloblje. Še nedavno je neki slovenski (čujta „Narod“ in „Soča“) kanonik navdneval za vpeljavo ruskega jezika na kranjskih srednjih šolah. Z avstrijskega stališča bi ne bila samo dolžnost temu rebeličnemu kanoniku namigniti da se ga ne bode vzdrževalo z groši domačih davkoplačevalcev, marveč tudi višjemu pastirju trebalo bi zatuliti na gluha ušesa, da se tudi njega pošlje k vrugu, ako bode še nadalje trpel take panslavistične tendence v svoji četi. Posebno morata pri ustanovitvi slavizacijskih društev pomagati sv. Ciril in Metod v borbi proti nemštvu. In rimska kurija, katera spusti takoj ves svoj aparat proti kakemu nemškemu profesorju, kateremu je ušla kaka beseda preveč, pa molči in ne vidi nič ako Slovenci zlorabljajo imena svetnikov za politični boj“.

Potem se spravi pisec zopet na Hrvate in jih naziva „rebele“, od katerih niti deseti del ni zmožen čitanja, pa zahteva slovansko liturgijo. — Ako bi na čelu kulture stopajoči Nemci kaj takega zahtevali, potem bi odmevalo gorje v vaticanskih zidovih. Dokler se torej ne uduši v Vatikanu upliv italijanskih jezuitov in ne pride na stol sv. Petra mož z nemškim srcem, tako dolgo Nemci ne smemo pričakovati zaščite nemških in ob enem tudi avstrijskih interesov v razburjenem jugu monarhije in tudi na drugih črtah“.

In da to niso prazne besede, hoče pisec dokazati z besedami, katere je baje nekoč izgovoril nemški centralist Lesker rekoč: „Upliv ruskega rublja sem očitno zasledil v teh slovanskih

vsakovrstne igrače, ter igrati na gosli brez not. Vse to se je bil naučil pri mojstru Motilju, ki je bil sprejel siroto kolikor toliko v svojo skrb.

Žličar je imel več otrok; in najstarejšo, Beto bi bil rad dal svojemu rejencu Cvetko Hularju, naj bi jo vzel, ko pride iz vojne. Ali Cvetko Hular ni maral za to. Bog mu je bil dal tako sreč — za ženske se ni brigal. V njegovi sanjavi, nepokojni glavi so se vrtile otročje misli. Hotel je postati gospod, veliki gospod kot n. pr. Želavski grajščak — ali vendar je bil skromen, da mu je to izgledalo iz očij ter mu upogibalo vrat.

Prišel je k vojakom. Tu se je prikupil bogatemu hrvaškemu častniku. In ta je skrbel, da se je Cvetko nekaj naučil. Na koncu tretjega leta je postal Hular podčastnik, in tu ga je zadela nesreča, ali bolj sreča. Vsled nepazljivosti ga je častnik pri nekih vajah vstrelil v pleče in za to mu je dal tisoč gld. nagrade. Cvetko je okreval, in bil je od tega časa še bolj vpognjen; toda za to se niti zmedil ni, marveč je štel velikodušni častnikov dar za svojo srečo. Odpustili so ga za vedno od vojakov.

Vesel se je vrnil na svoj dom; ali vendar mu je bilo tesno pri srcu. Kaj

deželah. Tudi v Ljubljani se mi zdi, ne počiva. Pred desetletji še je tam vladalo nemštvo, danes pa je mesto skoro že popolnoma slovensko“.

O Hrvatih govori pisec skrajno zaničljivo kot o veleizdajicah, ki sanjajo o svojem kraljestvu in govore z egorčenjem o Avstriji.

Cesarju zvesto ljudstvo da pa so samo še Furlani, katere pa tudi že pridobiva ital. agitacija za irredentizem. Da bi se postavil jéz irredentizmu, bi trebalo vpeljati furlanščino kot književni jezik

Mej tem ko ta konfuzni vsenemški patrijot zahteva „furlanski književni jezik“, pa v isti sapi trdi, da razun Italijanov na jugu monarhije ni jednega pravilno razvitega jezika marveč same mešanice iz hrvaščine, slovenščine, srbsčine, bolgarsčine, rumunščine, furlanščine poleg drugih nerazločnih dijalektov in vsi ti elementje da naj bi bili zmožni nadomeščati nemštvo in zagotoviti bodočnost monarhije!“

Ako ima kdo v teh deželah zgodovinsko pravico do obstanka, tedaj da so to jedino le Nemci.

V srcu Istre ležeče mesto Mitterburg (Pazin!) na je najjužnejše mesto nemške zveze. Okoli čepiškega jezera so stale najjužnejše predstraže nemškega plemstva. To da so zgodovinska fakta, ki tehtajo več nego vse sanjarije polubarbarskih narodov.

Na to se peča knjižura na dolgo in široko z Goriško-Gradiščansko. Dejstvo, da že imeni teh dveh dežel nosita slovenski znak ter da se mnoga zgodovinska dejanja naslanjajo na kraje pristno slovenskim imenom, ne moti vrtočlavega Vsenemca prav nič, da pritiska deželama popolnoma nemški pečat. Za to mu daje pravico dejstvo, da so nemški grofi že kedaj imeli tu svoje gradove, da so bili goriški grofje Nemci, da je bil celo jeden oglejski patriarh nemški knez, ter da je za njegove dobe neki Ulrik I. prišedši s Koroškega pospeševal priseljenje nemških roparskih vitezov na Goriškem

mogel biti za pomagača. „Vse to sem pozabil“, menil je v duhu, pa ogledoval v zadregi svoje roke; v teh tednih ki jih je prebil v bolnišči, so se bile nekoliko posušile.

Vendar je šel najprej k mojstru Žličarju. In tu so ga sprejeli kot svojca, le Betka se je kazala nekako plašna. Ko je nosila obed na mizo, ste se jej tresli roci, ali napravila se je bila kot bi imela iti v cerkev.

„No, ta se je pa ojačila“, mislil si je Cvetko, ko se je ozrl na zastavno deklino. „Kako, da se ne poroči?“ Bilo mu je malce žal za njo...

Zvečer se je malo ogledal po vasi. Dobil je vse po starem; na poti je pa mislil vedno le to, česa naj se zdaj loti.

Za njim je zadelo nekako moško petje. Cvetko je stopal počasneje in pevec je prišel toliko bliže, da je mogel razumeti napev in besede pevčeve. Peval je prijetno pa živo, skoro še preveč ognjevito s temi besedami: „Ali nas obesijo — ali ustrelijo — ali pa vas kruharji — raznesó po svetu“.

Cvetko se ozre. To ni bil vojak — nego brez dvojbe kak pisar, slab, nežen, tanek kot dekle. Ko je prišel blizo, pogleda mu Cvetko v oči. To so bile čudne

in v Furlaniji, koder so si brezozirno prilasčali zemljišča ter zidali gradove. Vse to da je podlage dovolj za dokaz, da je dežela nemška bila in da nemška zopet postati mora, to da potrjujejo tudi neštevne listine o starem nemškem plemstvu in o starih dednih pravicah nemškega naseljenja itd. itd.

Posebno pa da to velja o Furlaniji, kjer se je še najbolj ohranil longoardski t. j. germanski upliv, kjer je še danes nič manje nego 160 nemških gradov in kjer pričajo celo krstne knjige o poitalijančenem nemškem rodu.

Ali da tudi nemška moč in slava ni večna, o tem priča dejstvo, da so izginili sledovi nekdanje nemške slave v teh deželah ter da se njih izvor tu in tam le še komaj zazna

No, v koliko so opravičene trditve spisovatelja te brošurice glede nemštva ob Adriji, o tem morda prihodnjič v pouk našemu ljudstvu nekoliko vrstic.

Dopisi.

Iz Podbrda! — Že precej časa se ničesar ne sliši iz zgornje baške doline. Duhovi so se pomirili in vse mišljenje, vse stremljenje osredotočeno je v železnici. Vendar kaj novega?

Učitelj se je preselil v gorski „piccolo Parigi“ — po njem vzdihuje tukajšnji pek.

Prevrtali so „temar“ že 784 m, do delali 2 „kompadi“ in delajo temelj za „porton“ — pričeli so tudi „station“ — Čudno zver so postavili, stroj jeklen, ki bo mlet z bliskovo močjo ne „kofe“ ampak kamenje. —

„Ventilatorji“ so postavljeni, pa cevi jim je zmanjkalo. —

Bolnišnico so dozidali, sedaj jo opravljajo. Stanovalec, revežev, ne bo manjkalo. V noči med 8. in 9. t. m. je ponesrečil 1 delavec. Uzdigajo (kranih) niso zastavili in ročaj je tresčil reveža v trebuh. Kruljevih, obvezanih se vedno več vidi. Delo je res nevarno, v predor je strogo prepovedano. Čudna prikazen je bila 9. t. m. Ob 11. zj. padala je precej

ukradel Cvetku pozdrav iz ust, dasi se mu je zdel prišlec mlajši:

„Bog vam daj srečen, dober večer!“

„Dober večer!“ ponovi prišlec. Na to se ustavi, pa pogleda Cvetka dobrohotno, ali vendar bistro. „Odkod pa ste se vzel tu v vojaški obleki?“ vpraša ga.

Danes sem prišel od vojakov domov; odpustili so me za vedno kot invalida.

„Vi, pa invalid (oslabljenec)?“ vzklikne ptujec nekako neverno. „Tega ni videti pri vas — a kako ste prišel do tega?“

„No, to se je zgodilo brez vojne — Bog je tako obrnil, da sem ves čas tega punta — mesto pohodov in vojne — le počival nekaj mesecev v bolnišči. In še sem dobil lep denar, to mi je storil nehote lastni gospod, nadporočnik Jaglič. Ustrelil me je po naključju malo v hrbet, in za to mi je dal tisoč gld. — Bog mu to povrnil!“

„Ali ste poročen?“

„A kaj še!“ nasmeje se Cvetko, pa se spomni Betke. „Za to mi ni; ali vendar ne vem zdaj, kaj početi. Na svetu sem brez rodbine — sam samcat, kot kamen.“

Pri tem pokaže na cesti ležeči kamen ter vzdihne.

„Kaj na Slovake eta?“ vpraša ga

debela toča pri solncu. Škode, upamo, velike ni naredila. Prihrula je sem od Lisca, kamor menda kopa kmet vseh kmetov veliki „stradon“. —

Kaj še?

No! veselje je tukaj sedaj doma. Gospodje in delavci iz vsega sveta zbrani, se zabavajo prav izvrstno, in mehov (harmonik) tudi ne manjka. Tukajšnji g. župnik bi rad to veselje delil s pomočnikom, prej ko mogoče. Če se svet prej ne podere, pa v prihodni še kaj!

Politični pregled.

Notranje politični položaj.

Dr. Koerber se je vrnil iz Ratota, kjer je obiskal ogerskega ministerskega predsednika Szella. Da je bil ta obisk z ozirom na avstro ogersko nagodbo važnega političnega pomena, o tem so jedini vsi časniki. Ali kaj da sta ta dva državnik v Ratotu ugibala in tudi vganila, o tem ne ve noben list ničesar poročati. Le ogerski listi se bojé da je postal Szell nasproti Avstriji prepustljiv. Mi se pa bojimo da bode resnica ravno nasprotno ter da bodo Mađjari od nove nagodbe imeli večjo korist nego tostranska državna polovica. Listi pa poročajo, da se ministra nista zjediniła ter da bode morala zopet krona vmes poseči. O češko nemški spravi in pogajanjih v tem pogledu ni prišlo dosedaj nič v javnost. Listi poročajo le to, da prideta za slučaj, da se doseže med Čehi in Nemci kak modus vivendi, v ministerstvo dva češka politika in dva nemška. Od Čehov se imenujeta poslanca Kaftan in dr. Kramar, od Nemcev pa grof Stürgh in Baernreither.

Državni zbor snide se baje 28. ali 29. septembra.

Ruski konzulat v Pragi.

Listi poročajo da nameravajo v Pragi ustanoviti ruski konzulat in to posebno z ozirom na vseslovansko razstavo, ki se priredi v Petrogradu l. 1904.

Angleški kralj.

Poroča se iz Londona, da se poda to jesen kralj Edvard na Dansko v Kodanj ter da ostane tam nekaj časa.

Napad na guvernerja v Karkovu.

11. t. m. zvečer ko je svirala na trgu v Karkovu godba, vstrelil je nekdo večkrat iz revolverja na tamošnjega guvernerja kneza Obolenskoga. Ranil ga je nekoliko na vratu; jedna kroglica pa je zadela polic. nadzornika Bežanova v nogo. Napadalec so prijeli. Čudno je, da se je ta napad izvršil na ravno isti dan ko je neki ces. odlok pomilostil vse ruske dijake ki so bili zaradi zadnjih izgredov deloma zaprti, deloma pa že izgnani v Sibirijo. To pomiloščenje se je izdalo radi tega ker je razburjenje med dijaki ponehalo.

Burski poveljniki v Evropi.

Botha, Dewet in Delarey so se pripeljali te dni na Angleško. Razni listi so poročali da se udeležijo velikih vaj angleške mornarice, h katerim da jih je povabil kralj Edvard VII. Kakor kaže dejstvo, pa se niso zgoraj imenovani poveljniki na Angležkem nič ustavili, marveč da so se odpeljali naravnost v Bruselj, da obišejo tam predsednika Krügerja.

„Seveda!“ odvrne Cvetko ter se znova zasmee. „Saj je to takoj poznati!“

„Tedaj veste kaj, moj brate; ako ne vežejo vašega srca kake malenkostne okolnosti — pojdite z menoj do Mijave, pa ponudite svoje roke za svobodo domovine.“

Hular tega ni umel, in izbuljil je oči na govornika. Oni pa je nadaljeval ves žareč navdušenosti:

„Mađjari so vstali za svojo svobodo in žrtvujejo za njo svoje življenje, imetje — vse. Ali če zmagajo, zares, slabo nam pojde Slovacom pod njihovo vladno — z nogami bodo teptali — po svoji nravi, naš dobri narod kot sužnje. Zato nas budijo naši vodniki: Hurban, Hodrza, Štur in drugi, da se dvignemo na pomoč cesarju, da dobimo tudi mi svoj delež za svoje žrtve, kadar se bo pravično delila svoboda in pravica. Brate moj! Jaz sem edini, ljubljani sin svojih starih roditeljev; ali pustil sem nje in svojo izvoljenko ter stopam po tej svetli poti slovaške svobode. Kaj je to ubožno življenje proti veliki ideji, da pomoreš vsej domovini k slavni! Še za sto let, ko bodo naše kosti sprhnele, si bo pripovedoval narod o nas in blagoslavljaj naš spomin.“

Politiške reforme za Transvaal.

V Witwatersrandu so se zbrali, kakor poročajo iz Johannesburga, 3. t. m. ondnotni delavski voditelji, da se posvetujejo o sestavi in izvedbi političkih reform za Transvaal. Program, ki so ga izdelali v tem oziru, je zelo obširen in obsega naslednje točke: 1. Volilna pravica za vse belokožce, ki so dopolnili 18. leto; 2. obdajenje vseh rudnikov brez ozira na poprave; 3. enaki volilni okrajji po razmerju vsega belega prebivalstva; 4. vse volitve se morajo vršiti na en dan, ki naj bo narodni praznik, in v dosego čistih volitev morajo biti ta dan zaprta vsa podjetja. — Nadalje so določili sledeče: tajna volitev, odškodnina članov vseh legislativnih zastopov; voli naj se tudi prva zbornica. Uvede naj se na vsej črti osemurni delavnik, uvede tovarniški zakon, skrbi za varnost in red v rudnikih. Določí naj se minimalna plača za bele in črne ter odločno prepove poraba azijskih ali avstralskih priseljencev pri rudnikih in drugih podjetjih. Zborovalci so sprejeli v svoj program še več podrobnejih določil glede zboljšanja delavskega in splošnega položaja, vidi se pa, da so pri zboru imeli večino angleški elementi, ki so se le mimogrede ozirali na interese domorodcev-Burov.

Domače in razne novice.

† Dr. Nikolaj Tonkli. — Včeraj malo pred poludne umrl je v svoji lastni vili na solkanski cesti po jako kratki in mučni bolezni gospod dr. Nikolaj Tonkli. Ta vest osupnila je vse njegove znance in prijatelje, kateri so ga še pred par dnevi videli zdravega korakati po mestu in niso niti slutili da bi bil pokojnik bolan.

Pokojni dr. Nikolaj Tonkli rodil se je leta 1844 v Breginju na Kobariškem. Normalno in gimnazijo dovršil je v Gorici. Po dokončani maturi podal se je na Dunaj in je tam študiral pravoslovje; doktorjem prava pa je bil promoviran na graškem vseučilišču. Po dokončani pravni praksi pri tuk. okr. sodišču posvetil se je pok. advokaturi; po dokončani odvetniški praksi otvoril je svojo odvetniško pisarno v Tolminu, potem se je pa preselil v Gorico in je tu otvoril svojo odvetniško pisarno.

Pokojnik je posegel tudi v javno politično življenje. Bil je več let deželni poslanec in odbornik. V deželni zbor so ga poslale kmečke občine tolminske. Sodeloval je tudi pridno pri „Goriški ljudski posojilnici“, kateri je bil nekaj časa predsednik. — Pokojnik bil je sicer mirnega značaja, a vedno zvest sin svojega naroda. — Zapustil je udovo in dva nedorasla sinova.

Pogreb bode danes ob 6. uri popoldne. Truplo pokojnika prepeljejo v Solkan in ga položijo k večnemu počitku na tamošnjem pokopališču.

Blag mu bodi spomin in večna luč naj mu sveti!

Pokojni Nikolaj je bil brat dr. vit. Tonklija Josipa.

Imenovanje. — Poštni kontrolor gospod France Stermole v Gorici imenovan je za višjega poštnega kontrolorja.

vrat, pa zre govorniku na usta — „če me vzamete seboj.“

„Vi ste vznesešena duša, da ste takoj razumeli!“ odvrne mladi mož, pa mu krepko stisne desnico. — „Zdaj sva dvojčka — moram se vam predstaviti. Slovak sem iz Trnave, Ivan Krajčič in sem študiral modroslovje na Dunaju. Za teden dnij sem imel postati doktor; ali pustil sem to zaradi te važnejše naše reči. Zdaj hitim v Mijavo; tam se baje zbirajo dobrovoljci. Tla me pečejo pod nogami; tako nestrpen sem, da niti z vozom bi ne mogel dosti naglo tje priti, od Požuna hodim peš. A kako se zoveš pa ti, brate moj? Oprosti, zaradi naše stvari se bodeva tikala.“

„Ime mi je Cvetko Hular“, reče Cvetko ter zardí; tako je bil razburjen, da ga ni bilo spoznati. „Počakaj me tu — grem se posloviti od Motiljevih, potem pojdem s teboj.“

Odšel je naglo, pa se oziral ter lovil ljubezni o pogled študentov; takega vtisa ni napravilo nanj nobeno žensko oko. Za kake pol ure se je že vrnil novi prostovoljec ves zasopen in žareč — sé sabljo in malim kovčgom v roki. Ko sta odhajala s Krajčikom, obrne se Cvetko za enkrat proti vasi in uzleđa zbledelo

„Slovenski Narod“ in „Štajerc“.

V Pljuju na Spodnjem Štajerskem izdajajo Nemci v nemškem duhu uredovani, v slovenskem jeziku pisani list „Štajerc“, ki ima namen zavesti spodnje-štajersko slovensko ljudstvo k renegatstvu ter širiti sploh nemško misel med slovenskimi Štajerci. Ta list napada posebno slovensko duhovščino, slovenske odvetnike in trgovce. S takim hujskanjem proti Slovenceem dosegli so Nemci že marsikateri uspeh, kar najbolj dokazujejo volilni izidi v nekaterih občinah. „Slov. Narod“ v Ljubljani pa prinaša inserat, v katerem se vabi naše ljudstvo na naročbo na ta list. Ker sta ga zaradi tega „Edinost“ in „Slovenec“ nekoliko potipala, priobčil je „Sl. Narod“ v svoji številki od 12. t. m. cel članek, v katerem pravi da je „Štajerc“ nekako nedolžen list. Tako pisava se mora gabití vsakomur, ki ni izgubil zadnje iskrico rodoljubja. Bridko obžalovati moramo, da je prvi slovenski dnevnik, kateremu sta bila ustanovitelja nepozabna nam Jurčič in Tomšič, zagazil tako globoko, da že zagovarja zavajanje v renegatstvo!

Deželni kreditni hipotečni zavod. — Ta zavod, ki se odpre v Gorici dne 1. jan. 1903, imel bode svoje prostore v šolski ulici nasproti gimnaziji, v hiši namreč, kjer je bilo poprej c. kr. okr. sodišče.

Potok Korenj. — Že večkrat smo omenili v svojem listu, da nameravajo preložiti strugo potoka Korenja in sicer tako da bi tekel ta potok od sedanjega pokopališča naprej proti Solkanu in se tam blizu Solkana stekal v Sočo. Tak površen načrt so tudi že izdelali in mestni svet goriški izročil je ta načrt mestnemu inženjerju ter mu naročil da o njem svoječasno poroča. Mestni inženjer Bresadola je te dni to svojo nalogo izpolnil ter predložil svoje poročilo mestnemu svetu. V tem svojem poročilu se pa inženjer Bresadola iz zdravstvenih in iz finančnih ozirov izreka proti temu da bi se Korenjo napravila druga struga, marveč je on za to, da se Korenjo pusti sedanji tok, le pokrije naj se njegovo mnenju je to posebno zaradi tega potrebno, ker odvaja Korenj posebno ob močnem deževju, ko isti naraste, vso nesnago, ki se steka vanj iz mesta, v Sočo; s finančnega stališča pa je Bresadola proti napravi nove struge zaradi tega, ker bi ista nad 110.000 K več stala nego pa stroški za pokritje Korenja v mestnem obsežju in bi tudi še potem stroški za vzdrževanje nove struge naraščali od leta do leta. Opozoriti moramo, da se mestni fizik gosp. dr. Luzzatto ne strinja z nazori mestnega inženjerja ter da je on v zdravstvenem oziru za to, da se Korenj odvede.

Osebnodohodninski davek. — Naznanja se, da se izvleček iz plačilnih nalogov o osebni dohodnini za cenilne okraje „mesto Gorica“ in politični okraj Gorica (okolica) v smislu § 217 odst. 3 zakona o osebnih davkih lahko vpogleda po dotičnih davčnih zavezancih pri davčnem oddelku podpisanega c. kr. okrajnega glavarstva (via Teatro 5, l. n.) ob uradnih urah od 12. do 25. avgusta t. l.

Razpis služb. — Pri tuk. c. kr. okrožnem sodišču sta razpisani dve na

glega odhoda, pa je šla nekaj časa za njim. —

Veselo jej pomaha s čepico: „Zdrava, Betka! Imej se dobro!“

„Kdo je ta?“ vpraša Krajčič.

„Žličarjevo najstarejše deklet; tako dobra znanka“, reče Cvetko, ne da bi vzdihnil.

II.

Kako se je godilo Hularju dalje, to ve sam Bog; kajti sam nikdar ni povedal ničesar o tem. Ali po dvanajstih letih je bil nastavljen v svoji domačiji kot učitelj. Nihče drug ni prosil za to mesto in izvolili so ga radi ker je bil tamkajšen rojak, odsluženi podčastnik in ker je poznal svet in je znal dobro brati in pisati. Zdaj je bil naš Cvetko ves drugačen. Bil je nekako pormenel, imel je lase razdeljene na stran in redke brke, pod sivimi očmi pa polno drobni gub. V vsem je kazal neko tužnost.

V Krpini je prebil že drugo leto. Letos ob počitnicah je sezidal za vse svoje imetje novo šolo, in ob straneh je vsadil lastnoročno dve vrsti lip.

Bilo je že skoro jeseni; otroci so začeli zopet v šolo hoditi, in letos so se oglašali v bolj obilnem številu že zaradi lepega postlopa. Učitelja so vzbudili prvi

novi zistemizirani mesti sodnijskih slug in pa 5 mest za jetniške paznike. Prošnje je vložiti do 10. septembra pri predsedništvu tuk. okrožnega sodišča.

Cenitev škode provzročene po toči, povodnji in trtni uši. — Komisija ki je bila določena, da ceni škodo, katero je provzročila toča v občinah kanalskega okraja in sicer v Ajbi, Batah in Ročinju, je našla, da je bilo tam tri četrtine pridelka uničenega po toči. Toča, ki je padala v dneih 10. in 21. julija, je vničila tri četrtine pridelka v nekaterih delih občine. Podsabotin, Šterjan, Hum, Krasno, Kozana, Pevma, Podgora, St. Maur ter Ločnik. V nekaterih delih občin St. Andrež, St. Peter in Bilje pa polovico pridelka.

Povodnja je napravila veliko škodo v občinah Grgar, Bukovica, Vogersko, Ozeljan, Cerovo, Kozana, Kojško in Vipolže.

V občini Šmarje pri Ajdovščini pa je trtna uš po nekaterih vinogradih uničila tri četrtine vinskega pridelka.

Gradiškatu pri Ločniku nam poročajo, da se ločniški Lahoni močno trudijo, da bi vničili slovensko ljudsko šolo v Ločniku. V ta namen da pregovarjajo z lepa in z grda slovenske starše, naj ne pošiljajo svojih otrok v slovensko šolo, marveč v italijansko. — Mnogo naših ljudi je žal tako zaslepljenih, da se dajo pregovoriti. — Naš poročevalec pa pravi, da bi bil ves lahonski trud na Gradiškuti zaman, ako bi zganil z mezinem neki Kocijančič, — menimo da podgorski, ne vemo pa ali mladi ali stari; vemo pa, da sta oba — „napredna“. Ganita naj torej z mezinem, da ne bodeta le „napredna“, marveč tudi — narodno-napredna!

Ital. ljudska šola v Podgori. — Govori se, da je c. kr. okrajni šolski nadzornik g. Finžger kupil v imenu okr. šolskega sveta za goriško okolico isto poslopje v Podgori, kjer se je do zdaj nahajala „Legina“ šola in „Legin“ vrtec — z napisom vred ter da se hode to poslopje zdaj rabilo za italijansko ljudsko šolo, katera se odpre žes prihodnjim šolskim letom.

V Biljah smo imeli v pondeljek volitev župana, ker se je dosedanji župan odpovedal iz zdravstvenih vzrokov. Izvoljen je bil Oton Soler, krčmar. Ker niso hoteli drugi močje naše stranke sprejeti te časti iz družinskih ozirov, izvolili smo prej imenovanega, ker je mož našega mišljenja in ker je dal pismeno izjavo, da bo skrbel za red v občini, ter odstopil pravico za dovoljevanje plesov starašinstvu.

Novo skladvne ceste in mostovi. — Kakor smo svoječasno poročali, je deželni zbor goriški sklenil razne zak. načrte glede vsprejema cest in mostov med skladvne. OI teh načrtov so zadobili najvišje potrjenje in torej postavno moč sledeči in sicer:

1. glede mosta čez Idrijo pri Stopniku;
2. glede mosta čez Idrijo pri Trati;
3. glede ceste, ki pelje od državne ceste pri Ušniku čez Roče do Pečinske meje;
4. glede ceste, ki pelje od cerkve v Kneži do mosta čez Bačo do državne ceste pri Ušniku;

se in gre v hlev, kjer ga je že čakala stojé njegova Dimka. Prijazno jo pogleda, prime za verigo in reče: „Alo, stara — alo!“ In peljal jo je tje za vas in polagoma še dalje do vršiča, kjer se je zelenela celo do zime žlebina, prav ugodna za skromno pašo. Dimka je bila „modra žival“, in torej gospodarju ni trebalo dosti skrbeti za njo. Ni jo bilo treba držati na paši, niti je kazati vsak šop trave; to si je znala že sama poiskati na svojem pohajkovanju.

V tem se je ustavil učitelj pri nekem grmu in zrl mirno kot navadno, bolj jasnih očij po ubogi, ali vendar dragi domačiji. Zdaj vzame iz žepa rjavo, v usnje vezano knjižico s pobledelem zlatim hrptom in jo jame prebirati. Odpre jo na sredi, ali listi so se sami obrnili na prvo stran predgovora. Hularjeve oči so preletele tu znani prvi dve vrstici.

Oh, tu ležiš pred mojim očesom solzečim, zibel nekoč a zdaj naroda mojega rakev.

Učitelju se pobesijo dvignjene roke in bridek spomin mu jame stiskati prsi. Spomni se trohnečega Ivana Krajčika, ki mu je bil dal v Komornu smrtno ranjen tri reči: Zapisnik z denarnico, zlat prstan in to knjižico.

5. glede ceste ki pelje od škofeljskega pokopališča do Zavrha in

6. glede ceste ki pelje od državne ceste pod Križem čez Lokavec do državne gozdne ceste v Dol.

Vreme. — Ni ga skoro dneva da ne bi v naši okolici zadnji čas deževalo. Med dež se pa prav rada primešava toča. Vsled tega vremena je temperatura jaka padla in smo imeli že nekaj prav hladnih večerov kakor v jeseni.

Iz tolminskih hribov. — Dne 28. m. m. padala je toča po Tolminskem, oziroma v tolminskih hriboh ter napravila v nekaterih občinah precej izdatno škodo.

Ponarejen italijanski denar. — Te dni je prišel v Neumannovo menjalnico v Trstu neki laški delavec ter menjal tam 5 komadov po 5 italijanskih lir, dobivši zanje avstrijskega denarja. Ko pride čez nekaj časa gospodar menjalnice domov in opazuje te komade papirnatega italijanskega denarja, spozna kmalu, da so ponarejeni. Zato naznani koj vso zadevo policiji. Policijski oficijal Titz začel je koj zasledovati tička in kmalu mu je bil na sledi. Pa predno je Titz vjel tička, prišel je tiček sam v kletko. Nevedoč namreč, da ga policija zasleduje, pride gori omenjeni italijanski delavec drugi dan spet v Neumannovo menjalnico ter hoče zopet menjati italijanski papirnati denar in sicer jeden komad od 50 in jeden od 10 lir. Takrat pa je bil gospodar menjalnice sam v menjalnici, ki je koj spoznal, da je denar ponarejen. Pokliče torej redarja, ki ni stal daleč od menjalnice, mu pove kaj se je zgodilo, redar pa spravi Laha v kletko, kjer bode moral dolgo časa kašo pihati.

Železnica Trst - Opčna se še ne otvori. Tehnična komisija z Dunaja je pregledala progo in je na podlagi temeljitih ogledov prepovedala zaprijeti z obratom na tej železnici. Radi tega so vladajoči gospodje precej iz sebe.

Poroča se, da delnice te železnice, kupljene po 100 gld. na tržaški borzi ponujajo po 40 gld. in so torej padle na vrednosti za celih 60 gld. kar je zopet novo in najzanesljiveje znamenje, da niso tako neosnovane govorice, da je ta proga popolnoma zgrešena.

Zanimivo štetje. — V Rojanu pri Trstu je tržaški magistrat naštel 77 Slovencev, šoleka statistika, pa izkazuje samo slovenskih šolskih otrok 200. Tu se pa še javno vidi kako silovito se oštevilu Slovencev v Trstu in okolici „moti“ tržaški magistrat.

Brezzični brzovaj dobi avstrijska mornarica v Pulju že o priliki prihodnjih vaj. V ta namen so popravili cerkveni zvonik v Premanturi.

Evharistični shod, ki se je imel vršiti na Trsatu 2. in 3. sept., vršil se bode dne 20. sept.

C. kr. poštnohramilnični urad je izdal „Določila za poslovni promet poštne hranilnice“. Kdor želiš imeti to knjižico, dobiš jo lahko na domačej pošti. Del slovenski ima 72, nemški pa 80 strani.

Shod slovenskih katoliških nepolitiških društev. — Slovenska krščansko socialna zveza priredi dne 7. in 8. septembra 1902 pod pokroviteljstvom presv. knezoškofa dr. Jegliča v Ljubljani shod nepolitiških društev v „Katoliškem domu“ in deloma v Križ. cerkvi.

Vspored shoda obsega za nedeljo 7. sept. dop. ob 8. uri sv. mašo in potem zborovanje v „Katol. domu“, na katerem se bode razpravljalo o pravnem varstvu, o snovanju in vodstvu društev, o notranjem poslovanju zveze; po zborovanju obed, po obedu pop. pa nadaljevanje zborovanja, na katerem se bode razpravljalo o gospodarski organizaciji, o vodstvu shodov in vzgoji govornikov in o hrvatsko-slovenski delavski zajednici. Zvečer bode veselica. Za ponedeljek 8. sept. ob 8. dop. sv. maša z govorom in po maši nadaljevanje zborovanja, na katerem se bode razpravljalo o strokovni organizaciji, o slovenski in dunajski osrednji zvezi, o časnikarstvu. Za tem bode volitev pomožnih odborov „Zveze“ za Štajersko, Koroško in Primorsko in sklepni govor. Ob ugodnem vremenu bode popoldne izlet v ljubljansko okolico.

Sneg na Grintovcu. — V noči od ponedeljka na torek je dobil Grintovec novo sneženo kapo, ki pa urno gine pod vročimi solničnimi žarki.

Kranjske novice. — V Križih pri Trzinu se je ob blagoslovljenju zastave kat. izobraževalnega društva razvila lepa ljudska slavnost. Priredili so velike ovacije dr. Šušteršiču. — Shod na Krki sta priredila drž. posl. Vencaj in dež. posl. Zitnik. — V Mekinjah pri Kamniku so našli v Prašnikarjevi cementni tovarni

mrtevga. Kako se je nesreča prigodila še ni pojasneno. — V Mostah pri Kamniku sta se radi konja sprla 24-letni I. Kepec in njegov 67-letni oče. V prepiru je sin očeta s tako silo sunil z nogo, da je poslednji v dveh dneh umrl. — V gnojnici utonil je užitar g. Fr. Balantič z Brega pri Kranju. V pijanosti zašel je v neko gnojnico, kjer je utonil. — V Savi je utonil 15-letni sin litijskega čevljarja Janeza Lapa. — Z bajonetom je zabodel orožnik v Cerkljah nekega Nachtigalla, ki je drugi dan umrl v bolnišnici. — V Železnikih je pogorela hiša Ant. Klemenčiča. Škode je 2000 K. — Otroka je povozil v Kopoljah ribniškega okraja 15-letni Babič, 4-letna deklica je v treh urah umrla.

Štajerske novice. — Pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju je kmetova žena Marija Bauman, nesla k bližnjemu potoku vse tri otroke in jih vrgla v vodo — da so utonili. Skočila je tudi sama, a ni utonila. — Strela udarila je v pohištvo Ant. Magdič v Dravovcih, pri Ljutomeru. Zgorelo je vse. — Strela je vdarila v Gornjem Porčiču v Jagnet in je ubila zraven stoječega Ferdin. Ketiš. Tri blizu stoječe otroke je omamila. — Iz Zreč, kjer ima južna železnica svoje premogovnike, zgrade železnico do Konjic. — „Mladenška zveza“ v Zarendni priredila je krasno zabavo, katere so se udeležili mladeniči in občinstvo Slovencev. — K nemški pevski slavnosti v Gradcu je juž. železnica pripravila 435 vlakov.

Koroške novice. — Prestolonaslednik nadvojvoda Franc Ferdinand je bil s svojo soprogo na svojem posestvu v Lölingu. — Gorelo je v Šmartnem pri Beljaku. — Dne 18. pil. počastil je „Narodno šolo“ v Velikovu s svojim obiskom prezasluzeni prvomestnik družbe sv. Cirila in Metoda, monsij. Tomo Zupan. — Pod Velikim zvonarjem je zgorel nek tujec, ko je na prostem žgal ogenj, da bi se ogrel. — V Vumlahu je strela ubila posestnika Steiner-ja. — Škoda, ki so jo v preteklem mesecu viharji in porazi povzročili na Koroškem, se ceni na milijone. Ubogo prebivalstvo.

Bogat lov. — Nadvojvoda Franc Ferdinand je minuli teden v svojem lovu nad Lölingom na Koroškem ustrelil s tremi gosti 100 jelenov.

Najnovejša slika akad. slikarja Josipa Germa. — Naš rojak akad. slikar Josip Germ v Pragi je izdal pred kratkim v lastni založbi sliko po svoji krasoti znanega „Belopeškega jezera.“ Reprodukcija je izvršena v treh barvah v slavnoznanem češkem zavodu Husnik & Häusler ter se bode radi umetniške dovršenosti in velikosti ter nizke cene gotovo v kratkem pojavila v mnogi slovenski hiši kot izvrstna reprodukcija po originalu domačega umetnika.

Praški listi: „Nar. listy“, „Politik“, „Nar. politika“, „Čas“ so prinesli nedavno laskavo oceno; takó piše „Politik“ med drugim: „Priateljem prirodnih krasot bode ta publikacija gotovo enako ljuba kot ljubiteljem dovršenih del umetniških. Celo počezijo te divne krajine je umetnik izvrstno pogodil. Brillantna lestvica barv v popoldanski svetlobi lesketa se na strmih vrhovih v ozadju se dvigajočega Mangarta na bujnim zelenji gozdov ter umira v globoki modrini tihega belopeškega jezera. Radi tega pozdravljamo radostno vest, da se s tem poskusom pričena večja serija panoram iz slovenskih alp tembolj, ker volitev scenerije, izvršitev in reprodukcija sama zagotavljajo v resnici umetniško delo trajne vrednosti, ki bode gotovo vsakemu lokalno v okraso. Sliko moremo kot primerno dekoracijo naših salonov, stanovanj, javnih in društvenih prostorov, posebno pa našim turistom in zavodom priporočiti.“

Komisijonalno prodajo je do sedaj prevzel L. Schwentner v Ljubljani. Velikost slike: 50×32 cm. na kartonu 67×51 cm. cena: na kartonu 6 K, v gladkem jelšovem okvirju se steklom 12 kron, v vzorkovem okvirju 15 K. Založnik: Jos. Germ, akademični slikar v Pragi, Václavské nám 10.

Razglas o sprejemu gojenk v gospodinjsko šolo c. kr. kmetijske družbe kranjske v Ljubljani. — Meseca oktobra se otvori peti tečaj gospodinjske šole, ki bo trajal 12 mesecev. Gojenke morajo stanovati v zavodu, ki je pod vodstvom čč. gg. sester iz reda sv. Frančiška. Zavod je v posebnem poslopju poleg Marijanišča na Spodnjih Poljanah v Ljubljani.

Pouk, ki je slovenski in brezplačen, zavzema poleg verouka, vzgojeslovja, zdravoslovja, ravnjanja z bolniki, spisja in računstva vse one predmete, ki jih mora umeti vsaka dobra gospodinja, zlasti se pa poučuje teoretično in praktično o kuhanju, šivanju (ročnem in strojnem), pra-

narstvu itd. Gojenke se istotako vežbajo v gospodinjskem knjigovodstvu ter v ravnjanju z bolniki in z bolno živino.

Gojenka, ki bo sprejeta v zavod, plača na mesec za hrano, stanovanje, kurjavo, razsvetljavo, perilo, t. i. sploh za vse, 28 K, ali za ves tečaj 336 K. — Vsaka gojenka mora prinesiti po možnosti naslednje obleke seboj: Dve nedeljski obleki, tri obleke za delo, dva para čevljev, nekaj belih in barvanih jopic za ponoči, štiri barvana spodnja krila, dve beli spodnji krili, šest srajc, šest parov nogavic, 10—12 žepnih robcev, šest kuhinjskih predpasnikov in tri navadne predpasnike. (Predpasniki za delo se tudi pri skrbi v zavodu proti plačilu; če ima ktera več obleke, jo sme prinesiti seboj.)

Deklice ki hočejo vstopiti v gospodinjsko šolo, morajo:

1. dovršiti že 16 leto; le izjemoma, v posebnega ozira vrednih slučajih, se more dovoliti sprejem mlajših učenk;
2. znati čitati pisati in računati;
3. predložiti zdravniško spričevalo, da so zdrave;
4. predložiti obvezno pismo starišev ali varuha, da plačajo vse stroške;
5. zavezati se, da bodo natančno in vestno izvrševale vsa dela, ki se jim nalože, ter da se bodo strogo ravnale po hišnem redu.

Prošnje za sprejem, katerim je treba priložiti šolsko in zdravniško spričevalo ter obvezno pismo staršev, oziroma varuha, naj se pošljejo do 15. septembra t. l. glavnemu odboru c. kr. kmetijske družbe kranjske v Ljubljani.

V prvi vrsti se v gospodinjsko šolo sprejemajo deklice, ki imajo domovinsko pravico na Kranjskem; če pa bo v šoli prostora, se bodo sprejemale tudi prosilke iz drugih dežel.

Streljanje proti toči. — Te dni se je vršilo v Gradcu posvetovanje o streljanju proti toči. Kakor poročajo, se je izrekla velika večina strokovnjakov ki se s tem vprašanjem pečajo že delj časa, da še ni nikakor dokazano da bi streljanje proti toči kaj hasnilo. Natančneje o tem posvetovanju bomo poročali, ko bodo objavljeni zapisniki o teh razpravah.

Petrolej se je podražil. — Ker so se zjediniili veliki trgovci s petrolejem v poseben kartel, bode v kratkem času cena petroleju poskočila.

Cena domačemu gališkemu petroleju je bila dosedaj 28 kron kvintal, a ruskega s carino vred 36 K kvintal. Gališki podjetniki ki so sklenili zdaj kartel, pa so povišali ceno svojemu petroleju na 32 K in jo nameravajo povišati celo na ono višino, kolikor stane ruski petrolej s carino in prevozom vred. Ker je petrolej posebno nižjim slojem prebivalstva neobhodno potreben, bila bi dolžnost vlade, da zniža carino na uvoz ruskega petroleja in tako prepreči nakano gališkim spekulantom, ki hočejo obogateti na stroške ubogega prebivalstva.

Umor 80letne trafikantije. — Pretekli teden so našli umorjeno 80letno trafikantino J. J. Č. na Dunaju. V nedeljo so pa vlovili morilca ki se zove Schöneckl in je nožar. Isti je obstal svoj zločin. Povedal je tudi, da je zakopal na nekem kraju v Praterju kovčeg, katerega je po umoru trafikantini odnesel. Šli so na dotično mesto in so našli res kovčeg v katerem se je nahajala krvava obleka in dragocenosti umorjene.

Umrl je na Dunaju bivši ravnatelj državnozbornske pisarne, Halba n.

Zlato v ogerski reki. — V ogerski reki Neri so zasledili zlato. Neka nemška družba je priredila potrebne priprave za pranje tega zlata. Govori se, da se nahaja v tej reki zlato v veliko večji množini nego v ameriških rekah.

Za vseslovensko izložbo v Petrogradu. — V Zagrebu se mudi gosp. Vasilij Koradljev, časnikar iz Petrograda, ki je došel iz Rusije z naročilom, da se v Zagrebu osnuje poseben odbor za to razstavo, kakor se je tak odbor zasnoval že na Srbskem in Bulgarskem. Ali bi ne bilo umetno, da bi tudi kranjska trgovska in obrtna zbornica storila kake korake in pričela z organizacijo, da bi bili tudi Slovenci zastopani na tej razstavi.

Poljski bojkot na Nemškem. — V Berlinu potiskajo zdaj agente ljudem na cesti listke v roke, v katerih je ena stran nemška, druga pa poljska. Veliki trgovci v Berlinu so namreč imeli prej velikanski promet s poljskimi trgovci po deželi na Pruskem in v Rusiji. Za reklamo pri njih so dali tiskati brezštevilno listkov, ki so na eni strani naštevali blago v nemškem jeziku, na drugi so pa imeli priporočilo v poljskem jeziku. Zdaj po vrešenski sodbi so pa sklenili poljski trgovci bojkot proti nemškemu blagu. Ti neštevilni listki so postali nepotrebni, ker jih nihče ne mara, in Berlinci lahko zdaj Nemcem ponudijo svoja blaga.

Ponarejalci denarja v Rumuniji. — V Bukareštu so zasledili celo veliko ponarejalnico denarja v strojni delavnici glavnega kolodvora. Tekom let so železniški ključarji spravili v promet nad 300.000 frankov ponarejenega denarja.

Deklica v vreči. — Na parobrodu „Szapary“ ki je plul od Napolja proti Marsilji, so našli v neki vreči odraslo dekle. Dekle je povedalo da je doma iz Bolonije, da je jako revno ter da je hotelo podati se k strižu v Marsiljo. Ker pa ni imelo dovolj novcev za pot, dalo se je zavezati v vrečo ter prenesti na parobrod, da bi se prepeljalo v Marsiljo kot navadno blago.

Narodno gospodarstvo.

Nevarnost vetrov in njene škodljive posledice za hosto.

Komaj so šele meseci pretekli, odkar smo v dnevnikih čitali o velikih škodah, povzročenih po vetrovih v hostah. Kako take uime nastanejo, je obče znano. Zato je velevažno vedeti, kako jih je preprečiti in kaj ukreniti, če se že zgodijo.

Po dolgotrajnem deževju nastopajoči zapadni veter, jug, preobrne največ gozdnih dreves; izmed teh pa seveda največje jelovino, ker so listnata drevesa gola ter lagje prebijajo naval. Tudi korenine so pri jelovini najplitveje. Nadalje opazujemo, da so hoste vetrovim polomom tem huje izpostavljene, čim plitvejša je njihova ruša, čim više sega z mahom porasli prod. A najnevarnejši so vetrovi visokodrevesnim gozdom, koder trebamo vsestranski popolnostni razvoj vsakega posameznega drevesa. A zaradi te nevarnosti se ne sme misliti, da ne kaže vzgajati visokodrevesnih host; nikakor ne! Žalostno bi bilo, če bi se nepregledno daleč raztezalo pritlično grmičje „puščina“, kakor jo, žal, nahajamo po zanemarjenih posevkih. Visok les, ta dá kmetu gmotnih sredstev na roko. Seveda so vetrovom najbolj na poti parobki gozda, potem preseke in posamezno stoječa drevesa frat.

Včasih pa vidimo podrtó drevje celo v sredini gozda. Ker človek ne more neposredno vplivati na vetrove, se mora zadovoljiti stem, da vse odstrani, kar bi utegnilo nevarnost pospeševati.

Toraj ne sekajmo parobja kar od kraja, temveč le tu pa tam poderimo kako drevo. Ravno tako ne podirajmo hoste od zahodne strani, če je pristopna južnim burjam, ampak od vzhodne.

Ne puščajmo posameznih smerek ali jelk po fratah, ker jih bode že prva burja prevrgla, temveč mecesen ali pa bukev, hrast, sploh drevesa z globoko segajočimi, krepkimi koreninami in redkejšimi vejami.

Da nam viharji drevja v sredi gozdov ne bodo ruvali, oziroma lomili, glejmo na to, da odstranimo šibka, krhka drevesa, že celo pa, če vsled kake rane gnijejo. Saj nas k temu napeljuje že vsakdanja potreba.

Pri čiščenju nasadov glejmo, da ostane vrhove gozda sklenjeno, to se pravi, da ne sekamo tako tja v en dan in ne narejamo lukenj v gozdni strehi.

Pazimo na čiščenje vodovodov, strug in jarkov, sicer se zamaše ali založe in prva ploha izpodje korenine cele vrste dreves, ki potem popadajo. Tako nastale vrzeli se ob priliki novih viharjev in nalivov večajo ter kaj lahko uničijo ves gozd.

Tudi brezobzirnost, škodoželjnost, oziroma sosedova sila lahko odpre uničevalno pot v naš gozd vetrovom, če njegova gozdna parcela sega v mojo. Tako posestno razmerje je gospodarska škoda; tamkaj pa, kjer je ohranitev gozda zaradi javne blaginje potrebna, pomeni javno škodo.

Skupni obrat ali snovanje gospodarskih združg so edini pripomočki proti temu zlu.

Preseke naj se prirejajo v ravnih črtah, brez voglov in kotov, kamor buta in se zaganja vihar. Istotako naj se ne seka in podira les v oddelkih iz sredine gozda in naj se ne izredi preveč po podiranju posameznih debel.

Kolovoze in širša pota prirejati ne kaže po gozdu, če povzročajo sekanje lesa ali korenin v večjem obsegu. Tako obsekano drevo se pri prvi nevarnosti podere in viharju pot odpre.

Čim višje je drevo, tem večja je nevarnost, ker se vihar v vejevju lovi in dolgo deblo nevarnost pomnožuje.

Drevesa, ki so zrasla bolj na prostoru, imajo močnejše razvite korenine in so do tal vejnata. Taka drevesa se laglje branijo uničujoči sili burje. Seveda ne smemo pretiravati in zagovarjati predaleč segajoče prostornosti in obraslosti drevja, ker ne služi gospodarskemu pridu.

Burja najrajša vrže, oziroma polomi ravnokar dosele drevesa!

Tržne cene.

Za 100 kg.

Kava: Santos . . .	K 190—	do 210—
„ Sandomingo „	270—	290—
„ Java . . .	260—	280—
„ Portorico . . .	270—	290—
„ Ceylon . . .	360—	380—
Sladkor	86 50	90—
Špeh	120—	150—
Petrolj v sodu . . .	34—	—
„ zaboju . . .	11 60	12—
Maslo surovo . . .	150—	160—
„ kuhano . . .	200—	220—
Otrobi debele . . .	10 60	12 20
„ drobne . . .	10—	11 20
Turšica nova . . .	12 80	14 40
„ za hrano . . .	12 40	13—
Oves	17—	18—

Moka ogerska:

št. 0 K 30 20	št. 1 K 29 60	št. 2 K 29 20
„ 3 „ 28 60	„ 4 „ 28—	„ 5 „ 27 60
	št. 6 K 27—	

Za vsakega nekaj!!

dobi se v zalogi trvdke

I. Zornik, — Gorica

Gosposka ulica št. 7,

prva in edina slovenska trgovina za modno blago.

Najboljše, največje in najcenejše skladišče vsakovrstnega perila, srajc za hribolazce in kolesarje vsake velikosti, jopic za telovadce, krasnih kravat v vsakem slogu, nogavic, rokavic, životnikov (modercev), solčnikov, pihalk, dežnikov, blusen, spodnjih kril, dvižnih okrasov za obleke, svil za obleke in bluse, vsih potrebščin za vezenje.

Priporočevalno najbolje kupališče za g. šivilje in krojače.

Naročila za izdelovanje perila (za gospode), in modercev po vsaki meri in hitveji izvršujejo se točno.

„Centralna posojilnica“ v Gorici,

registrovana zadruga z omejeno zavezo, sprejema hranilne vloge, katere obrestuje po 4 1/2 polmesečno; nevzdignene obresti pripisuje konec leta h glavnici. Rentni davek plačuje posojilnica sama.

Daje posojila udom na osebni kredit po 6% in na vknjižbo po 5 1/2.

Sprejema člane z glavnimi deleži po 200 K in z opravnimi deleži po 2 K.

Otvorja članom tekoče račune, katere obrestuje po dogovoru. Za nalaganje in vračanje so na razpolago položnice c. kr. poštne hranilnice, tako da je mogoče poslati denar brez poštnih stroškov.

Uradne ure so vsak delavnik od 8—12. ure zjutraj in ob pondeljkih in četrtek tudi popoldne od 2—4 v ulici Vetturini 9.

Po zmerni ceni je na prodaj lep, viseč svetilnik (kloča)

ki je posebno pripraven za male cerkve na deželi. — Več se izve pri našem upravnistvu.

Podpisani priporočata slavnemu občinstvu v Gorici in na deželi svojo prodajalnico jestvin.

V zalogi ima kave vseh vrst, različne moke iz Majdičevega mlina v Kranju, nadalje ima tudi raznovrstne pijače na primer: francoski Cognac, pristni kranjski brinjavec, domači tropinovec, fini rum, različna vina, goršice (Senf.) Ciril-Methodovo kavo in Ciril-Methodove užigalice. — V zalogi se dobijo tudi testenine trvdke Žnideršič & Valenčič v Ilirski Bistrici, ter drugo v to stroko spadajoče blago. — Postrežba točna in po zmernih cenah.

Z odličnim spoštovanjem

Josip Kutin,
trgovec v Semeniški ulici h. št. 1.
(v lastni hiši.)

Gostilna

Vinarskega in sadjarskega društva za Brda v Gorici, ulica sv. Klare št. 15

toči pristna bela in črna vina iz družtvene kleti, in puntigamsko pivo. Postreže z okusnimi jedili. — Na razpolago so hlevi za živino in dvorišče za krogljanje. Za obilen obisk se toplo priporoča svojim rojakom

Anton Gerbec,
gostilničar.

Anton Kuštrin

Gosposki ulici h. št. 25,

(v lastni hiši)

priporoča častiti duhovščini in slavnemu občinstvu v mestu in na deželi svojo trgovino jedilnega blaga n. pr. kavo: Santos, Sandomingo, Java, Cejlon, Portorico i. dr. Olje: Lucca, St. Angelo, Korfu istersko in dalmatinsko. Petrolej v zaboju Sladkor razne vrste. Moko št. 0, 1, 2, 3 4, 5. Več vrst riža. Miljsveče prve in druge vrste, namreč po 1/2 kila in od 1 funta. Testenine iz tvornice Žnideršič & Valenčič v Il. Bistrici. Zveplenke družbe sv. Cirila in Metoda. Moka iz Majdičevega mlina v Kranju in z Jochmann-ovega v Ajdovščini. Vse blago prve vrste.

Po pošti se razpošilja v zabojčkih najmanje po 5 Kg. na vse kraje.

Jakob Miklus,

trgovec z lesom in opeko, zaloga vsakovrstnega trdega in mehkega koroškega in kranjskega lesa ter pohištva, rakev (trug), vinskih posod, stiskalnice za vino in sadje vsake velikosti, kakor tudi kratkočasnih iger slovenskih „Marianje“ t. j. ličnih in trpežnih miz iz trdega lesu, ki imajo znotraj tro- ali štiridelno kegljišče z vrtnici in kegljavnično blagajno po najnovejši sestavi, za krčmarje, zasebnike itd.

v Pevmi,

za Soškim mostom, p. Gorica,
priporoča p. n. občinstvu svojo bogato zalogo, zagotavlja najhitrejšo postrežbo in jako nizke cene.

Anton Pečenko

Vrtna ulica 8 GORICA Via Giardino 8

priporoča

pristna bela in črna vina iz vipavskih, furlanskih,

briskih, dalmatinskih in isterskih vinogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstro-ogerske monarhije v sodih od 56 litrov naprej. Na zahtevo pošilja tudi uzorce.

Cene zmerne. Postrežba poštna.

Krojaška mojstra

Čufer & Bajt

v Gorici, ulica sv. Antona št. 7

v hiši g. J. Kopača pri okr. sodniji, izdelujeta

vsakovrstne obleke za moške po meri, bodisi fine ali pa priproste.

Priporočata se svojim rojakom v Gorici in na deželi, posebno pa č. duhovščini in učencem srednjih in ljudskih šol za obilna naročila.

Največja trgovina krojnega blaga

„Krojaška zadruga“

Gorica, Gosposka ulica št. 7

Priporoča se v to stroko spadajoče kakovosti blaga za bližajočo se letno dobo, kakor: volne, perkal, satin, batist, zephir svile, svile za prati, Voille de Lanie, Tennis, Oksford, piqué luknjasti. Možka sukna po vsaki ceni v veliki izbiri. Nadalje ima bogato zalogo preprog, pregrinjaj, zaves, blaga za mobilje, platna, Chiffona, ruskega platna, Kneippovega platna, hlacavine, volnenih odej, kovtrov, srajc, bombaževin, žepnih rut itd.

Gospode opozarja na izborno perilo, katero se razprodaja 15% pod ceno, dokler je še zaloga.

Pod perilo spada sledeče: bele srajce z barvanimi oprsniki, ovratniki, zapestnice, nogavice, srajce za hribolazce itd.

Vse po najnižjih in stalnih cenah!

Na željo se razpošiljajo uzorci poštnine prosti.

„Narodna Tiskarna“

v Gorici, ulica Vetturini št. 9

je preskrbljena z povsem novimi črkami, okraski in finim papirjem, ter more prevzeti vsa v tiskarsko stroko spadajoča dela z zagotovilom točne in strokovno pravilne izvršitve v moderni in okusni obliki po tako nizkih cenah, da se ne boji nikake konkurence

V zalogi ima vse tiskovine za duhovnije, županstva in druge urade na močnem papirju, ter na prodaj ima knjige: Ilijado, Tri igre, za slovensko mladino in Zgodovino tolimnske šole

TISKA: **GORICO**

ki izhaja dvakrat na teden v dveh izdajah, ter stane na leto 8 K, pol leta 4 K četrt leta 2 K

TISKA: **PR. LIST**

ki izhaja vsak četrtek ter stane na leto 4 K, pol leta 2 K, za manj premožne celo leto 3 K

TISKA:

brošure * * * * *
* * * * * diplome
* * * * * trgovske račune
* * * * * cenike * * * * *
* * * * * vabila na karton
* * * * * in na papir
* * * * * sprejemnice * * * * *
* * * * * za društva
* * * * * pisma in zavitke
* * * * * s firmo * * * * *
* * * * * etikete
* * * * * za vsakoršno * * * * *
* * * * * porabo
* * * * * plakate * * * * *
* * * * * v raznih barvah
* * * * * in velikosti
i. t. d.

TISKA:

* * * * * pobotnice
* * * * * računske sklepe
* * * * * lične tiskovine
* * * * * za industrijo * * * * *
* * * * * trgovino
* * * * * in obrt * * * * *
* * * * * posetnice
* * * * * razne velikosti * * * * *
* * * * * in oblike
* * * * * z zavitki * * * * *
* * * * * zaročnice
* * * * * in poročnice * * * * *
* * * * * v elegantnih
* * * * * škatljah * * * * *
* * * * * ter osmrtnice v
* * * * * raznih oblikah
i. t. d.